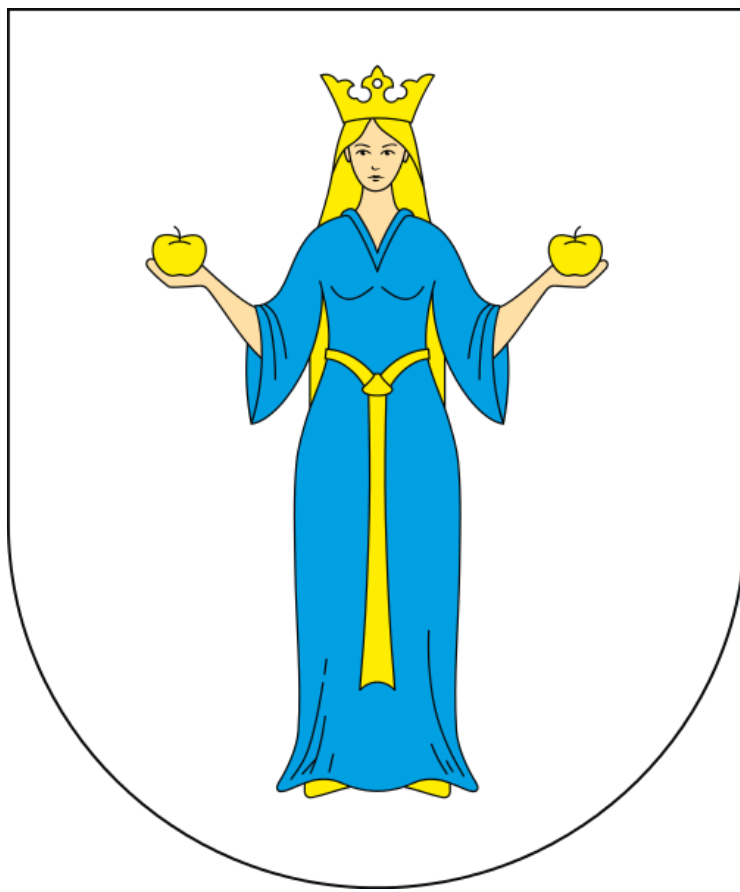

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

GMINA LUBNIEWICE

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STRATEGII ROZWOJU GMINY LUBNIEWICE NA LATA 2014-2020

Lubniewice, październik 2014 r.

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STRATEGII ROZWOJU GMINY LUBNIEWICE NA LATA 2014-2020

Zespół autorski:

mgr Jan Komorowski

mgr Mateusz Wrześniewski

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	5
I CHARAKTERYSTYKA PROGNOZY	5
I.1. Podstawy prawne.....	5
I.2. Cele i zakres prognozy.....	6
I.3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	8
I.4. Materiały i dokumenty uwzględnione przy opracowaniu prognozy.....	9
II CHARAKTERYSTYKA STRATEGII ROZWOJU GMINY LUBNIEWICE	10
II.1. Podstawy prawne opracowania strategii.....	10
II.2. Zawartość i główne cele opracowania strategii	11
II.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Strategii Gminy Lubniewice.....	14
II.3.1. Międzynarodowe i wspólnotowe dokumenty strategiczne.....	14
II.3.2. Krajowe dokumenty strategiczne.....	15
II.3.3. Wojewódzkie i regionalne dokumenty strategiczne	18
II.3.4. Lokalne dokumenty strategiczne	20
III OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA GMINY LUBNIEWICE.....	21
III.1. Położenie fizyczno-geograficzne	21
III.2. Ukształtowanie terenu, krajobraz	22
III.3. Budowa geologiczna.....	22
III.4. Gleby.....	24
III.5. Wody podziemne	26
III.6. Wody powierzchniowe.....	27
III.7. Klimat.....	29
III.8. Jakość powietrza atmosferycznego.....	29
III.9. Zagrożenie hałasem.....	30
III.10. Szata roślinna, świat zwierzęcy	31
III.11. Formy ochrony przyrody	33

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

III.11.1. Pomniki przyrody.....	35
III.12. Zabytki i dobra materialne	37
IV POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI STRATEGII	37
V ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA.....	38
VI PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	40
VII TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE	44
VIII ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	44
IX NAPOTKANE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	45
X PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000	46
XI PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEJ STRATEGII ROZWOJU	47
XII PODSUMOWANIE I WNIOSKI	52
XIII STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	55

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

WPROWADZENIE

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020 (zwana dalej Prognozą) została opracowana w celu przeprowadzenia tzw. strategicznej oceny oddziaływania, wymaganej przepisami prawa. Stanowi ona, wraz ze Strategią Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020, niezbędną dokumentację na podstawie art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz.1235 ze zm.).

Zaopiniowanie wyżej wymienionych dokumentów przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Powiatowego Inspektora Sanitarnego, a także przeprowadzone konsultacje społeczne dotyczące zarówno strategii jak i prognozy, umożliwią zatwierdzenie Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 - 2020 w najbardziej optymalnym kształcie i z zachowaniem zasad postępowania w ramach tzw. strategicznej oceny oddziaływania dla przedmiotowej strategii.

I Charakterystyka prognozy

I.1. Podstawy prawne

Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko dla „Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice” jak i obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w prawodawstwie polskim stanowi art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.). Uchwalenie tej ustawy miało na celu implementację następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985, str. 40, ze zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1, str. 248);
- dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, ze zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102);

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, str. 30; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 157);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003, str. 26; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 7, str. 375);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003, str. 17; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 466);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008, str.8).

I.2. Cele i zakres prognozy

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.). Prognoza dotyczy projektu Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 -2020, a jej podstawowym celem jest wskazanie, jak wpłynie na środowisko realizacja określonych w projekcie strategii celów ogólnych, pośrednich, bezpośrednich i szczegółowych.

Cel prognozy oddziaływania na środowisko wynika z wymagań zawartych w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach na środowisko. Prognoza przede wszystkim ma na celu identyfikację skutków wpływu ustaleń planu na środowisko, ocenę proponowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i ich zgodności z przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska.

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

Zakres prognozy również wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.). Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą i zawartym w niej artykułem 51 ust. 2 prognoza oddziaływania na środowisko:

1. zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązanie z innymi dokumentami,
- informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

2. określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

3. przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.) zakres sporządzenia prognozy został uzgodniony z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim (pismo z dnia 12 lipca 2013 r., znak WOOŚ-I.411.92.2013.DT);
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sulęcinie (pismo z dnia 8 sierpnia 2013 r., znak NZ-771-P-7-5-1/13).

W opinii obu jednostek zakres prognozy dla „Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020” powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 cytowanej wyżej ustawy.

I.3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.) informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektu dokumentu. Na podstawie zebranych materiałów oraz szczegółowej wizji terenowej dokonano: analizy komponentów i cech środowiska przyrodniczego, oceny prawidłowości jego funkcjonowania, oceny stanu funkcjonowania oraz charakterystyki

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

dotychczasowego zainwestowania badanego obszaru. Wnioski wynikające z ww. analiz skonfrontowano z ustaleniami projektu strategii oraz przepisami prawa ochrony środowiska. Podczas tworzenia prognozy do Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 - 2020, szczególny nacisk położono na ocenę aktualnego stanu środowiska na obszarze objętym dokumentem strategicznym, ocenę potencjalnego wpływu ustaleń dokumentu strategicznego na środowisko przyrodnicze a także opracowanie propozycji łagodzenia skutków realizacji ustaleń dokumentu strategicznego w obszarach, w których zidentyfikowano znaczące negatywne oddziaływania wraz z opracowaniem systemu monitorowania środowiskowych skutków wdrażania dokumentu strategicznego.

Podczas prac nad prognozą wykorzystano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu. Zastosowano również metodę porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

I.4. Materiały i dokumenty uwzględnione przy opracowaniu prognozy

Podczas prac nad niniejszą prognozą zapoznano się z szeregiem dokumentów, opracowanych na szczeblu wspólnotowym, krajowym oraz regionalnym. W trakcie prac nad prognozą odniesiono się w szczególności do następujących dokumentów: Strategii Lizbońskiej, Szóstego Programu Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska, Zrównoważonej Europy dla lepszego świata, tzw. Strategii z Goeteborga, Konstytucji Rzeczypospolitej Polski, Polityki ekologicznej państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016, Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano następujące materiały:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r., Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm.),
- Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627);
- Ustawa z 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1205),
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 260 ze zm.),

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

- Ustawa z 18 lipca 2001 roku Prawo Wodne (Dz. U. z 2012 r., poz. 145 ze zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r., nr 162, poz. 1568 ze zm.),
- Ustawa z 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 poz. 1235),
- Ustawa z 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r., nr 84, poz. 712 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 roku, poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r., nr 192, poz. 1883),
- „Strategia Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020”, Sekcja Gospodarki Przestrzennej Studenckie Koło Naukowe Geografów im. Stanisława Pawłowskiego Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- Geografia Polski, Mezoregiony fizyczno-geograficzne, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994 r.,
- www.gorzow.pios.gov.pl (aktualne pomiary WIOŚ),
- www.natura2000.gdos.gov.pl,
- www.gorzow.rdos.gov.pl,
- www.zumi.pl,
- www.gddkia.gov.pl,
- www.wzdw.pl,
- www.geoportal.gov.pl.

II CHARAKTERYSTYKA STRATEGII ROZWOJU GMINY LUBNIEWICE

II.1. Podstawy prawne opracowania strategii

Podstawą prawną opracowania „Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 - 2020” jest art. 4 ust 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, ze zm.) zgodnie, z którym politykę rozwoju

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

proceedzi się na podstawie strategii rozwoju. Art. 2 natomiast, definiuje rozumienie polityki rozwoju, którą stanowi „zespół wzajemnie prowadzonych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej, przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej.” Zgodnie z art. 3 wyżej wymienionej ustawy, politykę rozwoju gminy prowadzi samorząd gminny.

II.2. Zawartość i główne cele opracowania strategii

„Strategia rozwoju gminy Lubniewice na lata 2014 – 2020” jest dokumentem, wytyczającym wizję gminy Lubniewice.

Gmina Lubniewice w 2020 r. to jeden z najważniejszych ośrodków turystyczno-rekreacyjnych Ziemi Lubuskiej oraz miejsce w którym dobrze się żyje, do którego chętnie się wraca i które przyciąga nowych mieszkańców.

Wizja rozwoju gminy Lubniewice, a tym samym cel główny Strategii rozwoju do 2020 r., zakłada dwojakiego rodzaju kierunki działań. Po pierwsze, powinny to być **działania na rzecz rozwoju turystyki**. Aspiracją gminy Lubniewice jest osiągnięcie poziomu silnego regionalnego ośrodka turystycznego i rekreacyjnego. Po drugie, powinny to być **działania na rzecz zwiększania jakości życia i wzajemnego zaufania** wśród społeczności lokalnej. Oba kierunki działań muszą uwzględniać zasadę zrównoważonego rozwoju (tj. „pamięci” o przyszłych pokoleniach), racjonalnego kształtowania i wykorzystywania zasobów środowiska przyrodniczego oraz niekorzystne zmiany demograficzne.

Kolejnym, po sformułowaniu wizji, etapem sporządzania strategii było wyznaczenie celów rozwojowych. Jest to etap kluczowy, ponieważ w nim dokonują się istotne wybory strategiczne, zarysowuje się droga jaką musi przejść jednostka terytorialna, by zrealizować wizję rozwoju (a tym samym cel główny). Cele przy tym zawsze stanowią układ hierarchiczny, tj. cel niższego rzędu stanowi część celu wyższego rzędu. W Strategii rozwoju gminy Lubniewice przyjęto trypoziomowy, hierarchiczny układ celów. Cel główny stanowić będzie **wizja rozwoju**. Kolejno, na niższym poziomie hierarchicznym określone zostały **cele**

strategiczne. Następnie każdy z celów strategicznych będzie realizowany poprzez cele niższego rzędu, które będą określane jako **cele szczegółowe**.

Rys.1 Hierarchiczny układ celów w Strategii rozwoju gminy Lubniewice.

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

CELE STRATEGICZNE:

1. Silna gospodarka lokalna oparta na turystyce;
2. Wysoka jakość życia dla miejscowej społeczności;

Pierwszym strategicznym celem gminy Lubniewice do 2020 r. jest budowanie silnej gospodarki lokalnej opartej na turystyce. Zasadność tak określonego celu jest bezpośrednią konsekwencją ustaleń diagnostycznych i przyjętej strategii agresywnej, która wykorzystuje mocne strony gminy (przede wszystkim potencjał środowiska przyrodniczego stanowiący o wysokiej atrakcyjności turystycznej) oraz pojawiające się szanse (głównie dostępne źródła dofinansowania i rosnący popyt na usługi turystyczne). Osiągnięcie celu będzie generowało

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

korzyści różnego rodzaju: od zwiększenia poziomu aktywności gospodarczej, przez wzrost dochodów przedsiębiorstw i mieszkańców, po zmniejszenie (choćby częściowe) poziomu bezrobocia. Cel strategiczny nr 1 zostanie osiągnięty poprzez dążenie do realizacji trzech celów szczegółowych:

1.1. Zwiększenie ruchu turystycznego;

1.2. Uzyskanie statusu uzdrowiska i wspieranie usług uzdrowiskowych;

1.3. Wzrost aktywności gospodarczej i zwiększenie liczby miejsc pracy.

Drugim strategicznym celem gminy Lubniewice do 2020 r. jest wzrost jakości życia dla miejscowej społeczności. Zasadność tak określonego celu jest również konsekwencją ustaleń diagnostycznych i strategii agresywnej i konkurencyjnej, które wykorzystują odpowiednio mocne strony gminy (jakość niektórych usług społecznych) i słabe strony (zapóźnienia w niektórych elementach infrastruktury technicznej, problemy w aktywności lokalnej i samoorganizacji społeczności) oraz pojawiające się szanse (głównie dostępne źródła dofinansowania). Cel strategiczny nr 2 zostanie osiągnięty poprzez dążenie do realizacji sześciu celów szczegółowych:

2.1. Rozwój mieszkalnictwa i przyciągnięcie do gminy nowych mieszkańców;

2.2. Wspieranie edukacji i wychowania przedszkolnego;

2.3. Zwiększenie poziomu aktywności społecznej i współpracy między mieszkańcami;

2.4. Rozwój usług zdrowotnych i działalności sportowo-rekreacyjnych;

2.5. Racjonalne kształtowanie i ochrona środowiska przyrodniczego;

2.6. Modernizacja i zwiększenie dostępności do infrastruktury technicznej;

2.7. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.

Szeroki opis działań związany z wdrażaniem w życie wyżej wymienionych celów został zawarty w Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020, będącą załącznikiem do niniejszej Prognozy.

II.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Strategii Gminy Lubniewice

Cele i zadania zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 - 2020 są zgodnie z polityką wielu dokumentów strategicznych poziomu międzynarodowego, wspólnotowego, krajowego, regionalnego, a także lokalnego. Zgodność założeń Strategii z tymi dokumentami gwarantuje, że podejmowane działania w skali miasta będą harmonizowały z kierunkami rozwoju ustalonymi na poziomie międzynarodowym, krajowym i regionalnym. Oznacza to, że planowane działania nie tylko nie będą przypadkowe, ale także przyczynią się do realizacji celów o charakterze globalnym i długoterminowym.

Poniżej zestawiono najistotniejsze powiązania tematyczne Strategii z założeniami i wymaganiami innych strategii szczebla unijnego, krajowego i wojewódzkiego, uwzględniające zasady ochrony środowiska, a przede wszystkim zasadę zrównoważonego rozwoju.

II.3.1. Międzynarodowe i wspólnotowe dokumenty strategiczne

Globalna Agenda 21, uchwalona w czerwcu 1992 r. na Konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Spraw Środowiska i Rozwoju w Rio de Janeiro na tzw. Szczycie Ziemi, stanowi globalny program zrównoważonego rozwoju ludzkości i ochrony zasobów środowiska naturalnego, który jest realizowany przez 170 krajów na świecie. Program ten wskazuje, w jaki sposób należy równoważyć rozwój gospodarczy i społeczny z poszanowaniem środowiska. Wdrażanie założeń Agendy opiera się na zasadzie *Myśl globalnie, działaj lokalnie*, zgodnie z którą największą rolę w ich realizacji przypisuje się władzom lokalnym. Agenda składa się z czterech zasadniczych części, omawiających następujące zagadnienia: problemy socjalne i gospodarcze, zachowanie i zagospodarowanie zasobów w celu zapewnienia rozwoju, wzmocnienia znaczenia ważnych grup społecznych, możliwości realizacyjne celów i zadań agendy. Agenda stała się priorytetowym dokumentem

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

dla formułowania celów wszystkich dziedzin życia społeczno-gospodarczego, opartych na zasadzie zrównoważonego rozwoju. W oparciu o przyjęte w niej zasady organizowane są międzynarodowe i europejskie systemy wspierania rozwoju.

Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest nową długookresową strategią rozwoju Unii Europejskiej na lata 2010 -2020. Dokument został zatwierdzony przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 r., a wspomniana Strategia zastąpiła realizowaną w latach 2000-2010 Strategię Lizbońską. Fundamentalny cel reform, jakim jest przyspieszenie wzrostu gospodarczego i zwiększenie zatrudnienia w Unii Europejskiej, nie uległ zmianie, jednakże zaproponowany model europejskiej społecznej gospodarki rynkowej w większym niż dotychczas stopniu ma się opierać na trzech współzależnych i wzajemnie uzupełniających się priorytetach:

- rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Unia Europejska musi określić, gdzie chce się znaleźć w roku 2020. W tym celu Komisja proponuje wytyczenie kilku nadrzędnych, wymiernych celów UE:

- wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat powinien wynosić 75%;
- na inwestycje w badania i rozwój należy przeznaczać 3% PKB Unii;
- należy osiągnąć cele „20/20/20” w zakresie klimatu i energii (w tym ograniczenie emisji dwutlenku węgla nawet o 30%, jeśli pozwolą na to warunki);
- liczbę osób przedwcześnie kończących naukę szkolną należy ograniczyć do 10%, a co najmniej 40% osób z młodego pokolenia powinno zdobywać wyższe wykształcenie;
- liczbę osób zagrożonych ubóstwem należy zmniejszyć o 20 mln.

II.3.2. Krajowe dokumenty strategiczne

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030 (DSRK) Trzecia fala nowoczesności jest podstawowym dokumentem strategicznym w państwie. Istotnym punktem odniesienia w jej opracowaniu stała się opisana wyżej strategia Unii Europejskiej Europa 2020. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności jest,

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

zgodnie z przepisami ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. (art. 9 ust. 1) – dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, obejmującym okres co najmniej 15 lat.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030 podzielona została na trzy filary - innowacyjności, terytorialnego równoważenia rozwoju i efektywności, proponuje określenie celów i wyzwań oraz zadań do realizacji przez rząd w kluczowych dla rozwoju obszarach interwencji – innowacyjności i kreatywności indywidualnej, cyfryzacji, kapitału ludzkiego, bezpieczeństwa energetycznego i środowiska, rozwoju regionalnego, transportu, kapitału społecznego i administracji państwowej i samorządowej. Według DSRK, dla sprawności państwa najważniejsze jest zrealizowanie czterech zaleceń:

- a) pomocności państwa, które zapewnia ludziom realizację praw i swobód obywatelskich, dba o ich niczym nie skrępowaną kreatywność, niezależność działania (w aktywności gospodarczej, publicznej, społecznej) ale jednocześnie szanuje ich prywatność;
- b) przyjazności państwa, które zmienia formułę działania na bardziej otwartą, opartą na dwustronnej komunikacji;
- c) partycypacyjności państwa, które zapewnia dostęp do wiedzy, gwarantuje możliwość udziału w sprawowaniu władzy poprzez konsultacje i debatę publiczną, przejrzystości państwa, które nie tylko podejmuje decyzje, ale również tłumaczy je w sposób przejrzysty i zrozumiały dla wszystkich obywateli.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) jest najważniejszym dokumentem dotyczącym ładu przestrzennego Polski. Jego celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jego zróżnicowanych potencjałów rozwojowych w celu osiągnięcia: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie.

W Koncepcji określono 6 celów głównych polityki przestrzennego zagospodarowania przestrzennego kraju:

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności.
2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
5. Zwiększanie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa,
6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie (KSRR 2010-2020) określa cele i sposób działania podmiotów publicznych, a w szczególności rządu i samorządów województw w odniesieniu do polskiej przestrzeni dla osiągnięcia strategicznych celów rozwoju kraju. Wyznacza 3 szczegółowe cele polityki rozwoju regionalnego: wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów, budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych, tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie. Model rozwojowy, przyjęty w KSRR, kieruje wysiłki na rzecz wzmocnienia i wykorzystania endogenicznych potencjałów w wszystkich terytoriów oraz rozwijania mechanizmów wzmocniających rozprzestrzenianie procesów rozwojowych z głównych ośrodków wzrostu na całe obszary województw. Polityka regionalna nakreślona w KSRR ma się przyczynić do budowy tożsamości regionalnej, a także podnoszenia konkurencyjności wszystkich regionów Polski. Celem strategicznym polityki regionalnej, określonym w dokumencie, jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju - wzrostu zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Proponowane przez

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

KSRR zmiany dotyczą przede wszystkim wykorzystania przestrzeni oraz intensyfikacji procesów społeczno-gospodarczych. Ważnym elementem pozostaje poprawa warunków życia i wzrost poziomu konsumpcji, które powinny przebiegać zgodnie z konstytucyjnym wymogiem trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, opracowana przez Radę Ministrów i przyjęta uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. (Monitor Polski Nr 34, poz. 501), stanowi aktualizację i uszczegółowienie długookresowej „II Polityki ekologicznej państwa”. W dokumencie wyznaczono szereg kierunków działań systemowych, spośród których wymienić należy: uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych, aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzanie środowiskowe, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska, rozwój badań i postęp techniczny, odpowiedzialność za szkody w środowisku, aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym.

Realizacja polityki ekologicznej państwa w coraz większym zakresie powinna dokonywać się poprzez zmiany modelu produkcji i konsumpcji, zmniejszanie materiałochłonności, wodochłonności i energochłonności gospodarki oraz stosowanie najlepszych dostępnych technik i dobrych praktyk gospodarowania, zaś dopiero w dalszej kolejności poprzez ochronne, tradycyjne działania, takie jak oczyszczanie ścieków, unieszkodliwianie odpadów, etc. Oznacza to również, że aspekty ekologiczne powinny być obowiązkowo włączane do polityk sektorowych we wszystkich dziedzinach gospodarowania, a także do strategii i programów rozwoju na szczeblu regionalnym i lokalnym.

II.3.3. Wojewódzkie i regionalne dokumenty strategiczne

Strategia Województwa Lubuskiego do roku 2020 – dokument zatwierdzony uchwałą nr XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 roku. „Strategia dotyczy kompetencji województwa w zakresie wpływu na zachowania innych podmiotów (na przykład przez zarządzanie środkami własnymi i zewnętrznymi, czy przez udział w ustalaniu zasad, bądź sposobu realizacji innych polityk podmiotów, między innymi poprzez kontrakt terytorialny).”

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Sulęcińskiego na lata 2009-2014 – dokument przyjęty przez Radę Powiatu w Sulęcinie uchwałą nr XXVI/156/12 z dnia 27 listopada 2012 r. „Strategia jest podstawowym dokumentem programowym, ukierunkowującym politykę

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

Samorządu Terytorialnego w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego w wyznaczonym horyzoncie czasu. Tworzy ona ramy dla branżowych programów i projektów realizacyjnych. (...) Strategia ma charakter integracyjny nie tylko w stosunku do mieszkańców, ale też organizacji pozarządowych oraz jednostek administracji publicznej wszystkich szczebli.”

Spójność celów z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi

Strategia rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020	Strategia Województwa Lubuskiego do 2020 roku	Strategia Rozwoju Powiatu Sulęcińskiego na lata 2009-2014
SILNA GOSPODARKA LOKALNA OPARTA NA TURYSTYCE		
ZWIĘKSZENIE RUCHU TURYSTYCZNEGO	ROZWÓJ BRANŻY TURYSTYCZNEJ W ZAKRESIE USŁUG I INFRASTRUKTURY	WZMOCNIENIE PROMOCJI LOKALNEJ TURYSTYKI
UZYSKANIE STATUSU UZDROWISKA I WSPIERANIE USŁUG UZDROWISKOWYCH	ROZWÓJ BRANŻY TURYSTYCZNEJ W ZAKRESIE USŁUG I INFRASTRUKTURY WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU ŚRODOWISKOWEGO W ZAKRESIE ROZWOJU LOKALNEJ TURYSTYKI	WZMOCNIENIE PROMOCJI LOKALNEJ TURYSTYKI, ROZWÓJ BAZY TURYSTYCZNEJ
WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DLA MIEJSCOWEJ SPOŁECZNOŚCI		
ROZWÓJ MIESZKALNICTWA I PRZYCIĄGNIĘCIE DO GMINY NOWYCH MIESZKAŃCÓW;	PRZYGOTOWANIE I RACJONALNE WYKORZYSTANIE TERENÓW INWESTYCYJNYCH I MIESZKANIOWYCH	WZMOCNIENIE PROMOCJI LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I OFERTY INWESTYCYJNEJ
WSPIERANIE EDUKACJI I WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO;	POPRAWA JAKOŚCI ORAZ WZROST RÓŻNORODNOŚCI FORM KSZTAŁCENIA OGRANICZANIE BARIER W DOSTĘPIE DO EDUKACJI	WZBOGACENIE OFERTY KSZTAŁCENIA
ZWIĘKSZENIE POZIOMU AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ I WSPÓŁPRACY MIĘDZY MIESZKAŃCAMI;	BUDOWA KAPITAŁU SPOŁECZNEGO NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO	UPOWSZECHNIANIE WIEDZY Z ZAKRESU KULTURY I TRADYCJI REGIONU - PROMOWANIE POSTAW PATRIOTYZMU LOKALNEGO

		WŚRÓD MŁODZIEŻY
ROZWÓJ USŁUG ZDROWOTNYCH I DZIAŁALNOŚCI SPORTOWO- REKREACYJNYCH;	POPRAWA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ ORAZ STANU ZDROWIA MIESZKAŃCÓW	WYCHOWANIE SPOŁECZEŃSTWA W TROSCE O ZDROWIE - ZWIĘKSZENIE STANU ŚWIADOMOŚCI (WIEDZY O ZDROWIU) I KULTURY ZDROWOTNEJ MIESZKAŃCÓW
RACJONALNE KSZTAŁTOWANIE I OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO;	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA I RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI PRZYRODNICZYMI	ROZWÓJ SYSTEMU OCHRONY PRZYRODY
MODERNIZACJA I ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ;	WZROST SPÓJNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ ORAZ POWIĄZAŃ Z OTOCZENIEM	MODERNIZACJA I BUDOWA DRÓG POWIATOWYCH
REWITALIZACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA I RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI PRZYRODNICZYMI	POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ

Źródło: Opracowanie własne

II.3.4. Lokalne dokumenty strategiczne

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubniewice, stanowi dokument polityki gminy w zakresie planowania przestrzennego. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, a jedynie dokumentem wewnętrznym gminy, jednakże miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są formalnie z nim związane. Według ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zapisy studium i zapisy planu miejscowego nie mogą być ze sobą sprzeczne. Wyżej wymieniony dokument ma zatem bardzo istotne znaczenie w realizacji celu strategii, polegającym na podwyższeniu poziomu jakości środowiska naturalnego i ładu przestrzennego.

Program ochrony środowiska dla gminy Lubniewice na lata 2006- 2013, zatwierdzony uchwałą Nr XXXVI/268/2006 Rady Miejskiej w Lubniewicach z dnia 25 października 2006 roku

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

jest dokumentem utworzonym na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony Środowiska, który nakazuje jego sporządzenie w celu realizacji polityki ekologicznej państwa. Program zawiera cele wskazane do osiągnięcia w perspektywie długoterminowej, priorytetowe kierunki działań związanych z ochroną środowiska w perspektywie roku 2016 oraz szczegółowy wykaz zadań do 2012 roku. Głównymi celami wskazanymi w wyżej wymienionym dokumencie są:

- doskonalenie i racjonalizowanie systemu gospodarki odpadami,
- wprowadzanie działań zmierzających do pogłębienia świadomości ekologicznej mieszkańców,
- ochrony wód przed zanieczyszczeniami poprzez rozwój sieci kanalizacyjnej,
- zmniejszenie uciążliwości ruchu samochodowego,
- zapobieganie degradacji gleb,
- zachowanie unikatowych zasobów przyrodniczych i zachowanie bioróżnorodności.

III OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA GMINY LUBNIEWICE

III.1. Położenie fizyczno-geograficzne

Gmina Lubniewice to gmina miejsko-wiejska położona w Polsce Zachodniej, w województwie lubuskim i powiecie sulęcińskim. Od północy i wschodu graniczy z gminami Deszczno i Bledzew, a od południa i zachodu z gminami Sulęcín i Krzeszyce. Powierzchnia całej gminy wynosi blisko 130 km², w tym ponad 12 km² zajmuje centralnie położone miasto Lubniewice.

Obok miasta Lubniewice, w skład gminy wchodzi trzy sołectwa: Glisno, Jarnatów i Rogi. Sołectwo Glisno znajduje się w południowej części gminy i zajmuje powierzchnię ponad 38 km². Na północy gminy położony jest sołectwo Jarnatów o powierzchni ponad 23 km². Na zachodzie gminy znajduje się natomiast sołectwo Rogi o powierzchni blisko 56 km². Warto również zaznaczyć, że gmina położona jest w dość bliskiej odległości do granicy z Niemcami i wchodzi w skład Euroregionu Pro Europa Viadrina. Układ osadniczy gminy tworzą: miasto Lubniewice; wsie: Glisno, Jarnatów i Rogi oraz osady: Osieszyce, Rybakówko i Zofiówka.

Przez gminę przebiega droga wojewódzka nr 136, która łączy się z drogą wojewódzką nr 137 w pobliżu Sulęcína oraz z drogą krajową nr 22 prowadzącą do Kostrzyna nad Odrą i drogą nr 24 relacji Gorzów Wlkp.-Pniewy. W pobliżu gminy przebiegają droga ekspresowa S3 (częściowo w budowie) oraz, w nieco większej odległości, autostrada A2. Na terenie gminy

występują także drogi powiatowe: Kołczyn-Brzozowa-Rogi, Lubiewice-Bledzew, Miechów-Lubiewice, Glisno-Grochowo, Trzcince-Lubiewice, droga przez Świerczów, Lubiewice-Glisno-Trzemeszno, Glisno-Dębowiec-Nowa Wieś. Sieć lokalną transportu drogowego tworzą również drogi gminne, głównie gruntowe. Do ważniejszych zaliczyć należy następujące z nich: Lubiewice-Rogi, Jarnatów-Rogi, Osiedle Kolonia Lubiewice-Osiedle Świerczów, Glisno-Osiedle Świerczów, Jarnatów-Sobieraj oraz Glisno-Rybakówko.

III.2. Ukształtowanie terenu, krajobraz

Morfologia obszaru gminy Lubiewice to młody krajobraz po-lodowcowy, będący pozostałością po postojach lądolodu bałtyckiego w stadiach pomorskim i poznańskim. Północne obszary gminy zajmuje krajobraz terasowo-wydmowy wchodzący w skład Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, charakteryzujący się urozmaiconą rzeźbą terenu przeciętą doliną rzeki Lubiewki. Południe gminy pod względem morfologicznym tworzy krajobraz pagórkowato-pojezierny, z licznymi jeziorami oraz wzniesieniami moreny czołowej. Sąsiedztwo różnych jednostek morfologicznych powoduje występowanie deniwelacji terenu na stosunkowo małych obszarach: najniższy punkt jest położony na wysokości 30 m n.p.m., zaś najwyższa kulminacja na terenie gminy wynosi 183 m n.p.m.

III.3. Budowa geologiczna

Morfologia omawianego obszaru przedstawia młody krajobraz polodowcowy, który zawdzięcza swe istnienie postojowi lądolodu bałtyckiego w stadiach pomorskim i poznańskim (Krygowski 1961, Kondracki 1978) na tym terenie wyróżnia wśród klasy krajobrazu nizin, dwa rodzaje krajobrazu młodo – glacialny oraz dolin i równin akumulacji wodnej. Północne obszary gminy zajmuje krajobraz terasowo-wydmowy, południowe zaś pagórkowato-pojezierny. W części południowej, gdzie wysokość względna dochodzi do 110 m, dużą rolę w stosunkach morfologicznych odgrywają procesy zboczowe. W budowie płytszego podłoża przeważają piaski drobnoziarniste, średnioziarniste i gliny. Na terenie gminy Lubiewice można wyróżnić trzy jednostki morfologiczne:

- terasy Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej (południowe terasy Kotliny Gorzowskiej) z silnie rozwiniętą rzeźbą przeciętą doliną rzeki Lubiewki
- rynna zajęta przez jeziora: Lubiąż, Krzywe, Jarnatowskie, Krajnik i Janowiec
- wzniesienia moreny czołowej na południu gminy.

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

Wymienione jednostki morfologiczne wywierają dominujący wpływ na stosunki hipsometryczne. Powoduje to występowanie dużych deniwelacji terenu na stosunkowo małym obszarze. Zagęszczenie pagórków na tym terenie sięga liczby 20 na km². Takie zagęszczenie jest ważnym elementem ukształtowania gminy Lubniewice.

Biorąc pod uwagę rzeźbę można wydzielić trzy pasy:

- pas północny – o najmniej zróżnicowanej rzeźbie, kulminującej w wysokości 60m n.p.m. tu znajduje się najniższy położony punkt 30m n.p.m.
- pas środkowy – o zróżnicowanej rzeźbie (rynny jezior, doliny rzek), kulminuje w wysokościach 111m n.p.m. Na wschodniej granicy gminy i 108m n.p.m.. U zachodniej granicy gminy, wysokość względna wynosi tu 60m.
- pas południowy – o silnie zróżnicowanej rzeźbie. Występują tu wyraźne kulminacje czołowomorenowe osiągające wysokość do 190m n.p.m. (najwyższa kulminacja na terenie gminy wynosi 186,3m n.p.m.). Różnica wysokości osiąga tu wartość 110m.

Skrajne wysokości dla całej gminy wynoszą około 130m. Obszar gminy jest pochylony w kierunku północnym i północno – zachodnim. Północne rejony gminy Lubniewice położone są w środkowej i wysokiej terasie Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej, charakteryzują się monotonią krajobrazu równiny erozyjno – akumulacyjnej. Środkiem przebiega forma dolinna Lubniewki. Urozmaiceniem rzeźby tego terenu są wydmy śródlądowe. Najczęściej reprezentowaną formą są wydmy wałowe, często spotyka się także wydmy paraboliczne. Bardzo istotną cechą tego obszaru jest występowanie dużych i małych form wytopiskowych (zagłębień bezodpływowych) zajętych przez wody lub torfowiska.

Od południowego – zachodu biegnie forma rynnowa w okolicach Lubniewic rozwidleniu na kierunki północno – zachodni i północno wschodni, którego przedłużeniem jest forma dolinna Lubniewki. Rynnę zajmują jeziora: Lubniewsko – jezioro rynnowe i Lubiąż – jezioro rynnowo – zaporowe. Odcinek północno – wschodni rynny zamyka jezioro Krajnik, a północno – zachodni jeziora Krzywe i Jarnatowskie. Dno rynny jest nachylone w kierunku

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

północnym. W obrębie rynny znajdują się trzy progi o wysokości 2,8m, 1,5m i 1,0m, dawniej wykorzystywano gospodarczo.

Wschodnia krawędź rynny jest silnie rozcięta spływającymi wodami, wzdłuż niej umiejscowiło się wiele ostańców wysoczyzny czołowomorenowej. Dno rynny w wielu miejscach jest zabagnione i pocięte strumykami wypływającymi ze źródlisk. Występują tu małe jeziora wytopiskowe ulegające powolnemu zarastaniu. Krawędzie rynny w wielu miejscach są rozmyte i przekształcone przez człowieka. Można zauważyć intensywną działalność erozyjną wód opadowych, procesów zboczowych, a także skutki działalności człowieka, jakże często nieprzemyślanej.

Południowa część gminy Lubniewice to typowy krajobraz czołowomorenowy. Występuje tu wysoczyzna morenowa pagórkowata. Okolice Jarnatowa i Glisna to wzgórza i pagórki moreny czołowej, liczne kotliny niecki.

III.4. Gleby

Na obszarze gminy Lubniewice zaobserwować można strefowy układ gleb związanych z poszczególnymi jednostkami geomorfologicznymi. Skałą macierzystą są głównie luźne piaski, lokalnych zwymień terenu i starych teras rzecznych, piasków naglinowych, glin zwałowych i torfy.

Bardzo wyraźny związek zachodzi między występowaniem glin morenowych a glebami bielcowymi lekkimi i średnimi, wytworzonymi z glin zwałowych oraz piasków naglinnych. Związek ten uwidacznia się także między występowaniem gleb bielcowych napiaskowych, a piaskami teras rzecznych i rozległych pól wydmych. Te dwa rodzaje gleb przeważają na terenie gminy. W obrębie dolin, rynien polodowcowych oraz na obszarach nisko rynien polodowcowych oraz na obszarach nisko położonych poza dolinami rozwinęły się gleby wapienne. Rozprzestrzenianie się gleb bagiennych jest wiernym odbiciem układu sieci dolinnej.

Na terenie gminy można wyróżnić gleby strefy północnej i południowej. Różnicowanie w strefie południowej wprowadza polodowcowa rynna jezior Lubiąż –

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

Lubniewsko przedzielająca Pagórki Jarnatowskie od Gliśnieńskich. Powyższy podział na poszczególne strefy uzależnia nie tyle typ gleby, co podłoże na którym gleby powstały. Strefa północna charakteryzuje się dominacją gleb bielcowych wytworzonych na piaskach luźnych lokalnych zwymień terenu i piaskach starych teras rzecznych. Są to gleby mało próchnicze o niskiej zawartości mineralnych składników odżywczych, silnie zakwaszone i zaliczone do klasy IV, V i VI. Nadają się głównie pod uprawy leśne, co w znacznym stopniu powstrzymuje działalność erozyjną. W północnych obszarach można wyróżnić gleby bielcowe leśne i rolne oraz torfy w dolinie Lubniewki, okolicach Rogów, zagłębieniach bezodpływowych oraz rynieni jezior Lubiąż – Lubniewsko – Krajnik. Gleby torfowe posiadają skład botaniczny torfu trzcinowego i trzcinowo – turzycowego oraz strukturę włóknisto – gąbczastą. Gleby południowo wschodniej części gminy usytuowane na wysoczyźnie morenowej powstały na podłożu glin morenowych i piasków naglinowych. Są to gleby bielcowe leśne i rolne o wartości III i IV klasy bonitacyjnej.

Glebowym wyznacznikiem produkcji są kompleksy rolne:

- Kompleks pszenno-dobry występujący na glebach bielcowych wytworzonych z glin morenowych. Są to gleby słabo wylugowane. Występują na południe od Jarnatowa i na północny – zachód od jeziora Lubniewsko, w obrębie gospodarstwa Suszyce, na wschód i południe od Glisna oraz w obrębie Trzciniec. Zaliczamy go do III a i III b klasy bonitacyjnej.
- Kompleks pszenno-wadliwy obejmuje typy gleb w klasie III b, IV a i IV b narażonych na przesuszenie. Zasadniczo występuje w obrębie kompleksu poprzedniego.
- Kompleks żytni (żytnio-ziemniaczany) bardzo dobry, zwany często kompleksem pszenno-żytnim. Występuje na glebach lżejszych, wytworzonych na piaskach gliniastych. Obejmuje południowe rejony gminy, oraz Jarnatów i Trzciniec. Występuje w klasie III a, III b i IV a.
- Kompleks żytni (żytnio-ziemniaczany) dobry, powiązany z glebami wykształconymi na piaskach gliniastych. Występuje w klasie bonitacyjnej III b, IV a i IV b. Obejmuje obszar wysoczyzny.

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

- Kompleks żytni (żytnio-ziemniaczany) słaby, IV b i V klasa bonitacyjna. Występuje na bielicach lekkich naglinowych i napiaskowych. Występuje w dolinach rzek i rynien.
- Kompleks żytni (żytnio-łubinowy) bardzo słaby. Są to gleby bielcowe lekkie powstałe na piaskach luźnych. Występują w V i VI klasie bonitacyjnej. Są to obszary, na których występują kompleksy leśne północnej i północno wschodniej części gminy.
- Kompleks zbożowo-pastewny. Są to gleby narażone na nadmierne uwilgotnienie, należy do klas bonitacyjnych III b, IV a i IV b. Obejmuje torfy występujące w dolinach rzek i rynien oraz w zagłębieniach bezodpływowych.

III.5. Wody podziemne

Zwiększenie skuteczności ochrony jakości wód podziemnych ma na celu zmniejszenie przenikania zanieczyszczeń z powierzchni ziemi do warstw wodonośnych. Duże znaczenie będzie mieć zapewnienie właściwej ochrony wód w strefach szczególnie wrażliwych, a więc tam gdzie podatność na ich zanieczyszczenie jest największa. Do osiągnięcia tego celu konieczne jest uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wszelkich informacji bieżących oraz prognoz dotyczących oddziaływania na środowisko wodne projektowanej zabudowy i wszelkich obiektów, a także obszarów funkcjonalnych na terenie gminy. Sporządzenie na ich podstawie projektów stref ochronnych, a następnie odpowiednie ich wdrożenie da możliwość sprawowania dostatecznej kontroli nad procesami migracji zanieczyszczeń i tym samym ograniczy degradację wód. Głównymi czynnikami, które powinny być brane pod uwagę są parametry hydrogeologiczne, takie jak, głębokość występowania zwierciadła wód podziemnych, litologia i zdolności filtracyjne warstwy wodonośnej, rodzaj i miąższość warstwy glebowej, topografia, a także dane na temat istniejących już obiektów mogących zagrażać jakości wód (magazyny substancji niebezpiecznych i trasy ich przewozu, składowiska odpadów, stacje paliw) oraz urządzeń lub miejsc związanych z pozyskiwaniem wody (ujęcia), a także zbiorników i cieków powierzchniowych.

Istotnym źródłem zanieczyszczenia zwłaszcza wód podziemnych są sploty obszarowe oraz przedostawanie się zanieczyszczeń z nieszczelnych szamb, ścieki przedostające się z nieszczelnej kanalizacji, bądź zanieczyszczenia migrujące ze składowisk odpadów

komunalnych i przemysłowych oraz jako skutki zdarzeń awaryjnych. Ograniczanie zanieczyszczeń z tytułu spływów powierzchniowych będzie realizowane poprzez systematyczne wdrażanie zasad prowadzenia gospodarki rolnej zgodnych z założeniami ochrony środowiska. Silnym oparciem dla tego typu działań jest odpowiednia edukacja i promocja w zakresie ekologicznych praktyk rolniczych.

III.6. Wody powierzchniowe

Z wód powierzchniowych należy wymienić: ciek wodny – Lubniewkę, jeziora – Lubniewsko, Lubiąż, Krajnik, Jarnatowskie, Krzywe, Janowiec, Śmierdzące, Rogi oraz wiele mniejszych jezior wytopiskowych tzw. „oczek”. Stanowią one zasadniczy element krajobrazowy omawianego obszaru. Mniejsze cieki wodne mają przebieg uzależniony od jednego zagłębienia bezodpływowego do drugiego. W większości są one regulowane przez człowieka, który usiłował i usiłuje osuszyć liczne oczka, torfowiska oraz podmokłe łąki.

Dominującym ciekami całej sieci wodnej omawianego obszaru jest Lubniewka, długości ok. 27 km. Lubniewka jako ciek typu nizinnego charakteryzuje się bardzo wyrównaną gospodarką wodną. Zawdzięcza to jeziorom Lubniewsko, Lubiąż i Krajnik, które odgrywają rolę zbiorników retencyjnych. Ogromny wpływ na retencję wód Lubniewki ma działalność człowieka, który wykorzystując spadek rynny między jeziorami Lubiąż i Krajnik oraz poniżej jeziora Krajnik zbudował trzy jazy o wysokości 2,8 m, 1,5 m i 1,0 m. W przeszłości spiętrzenia wody wykorzystywano do napędu kół młyńskich (niegdyś w pobliżu Lubniewic były trzy młyny). Dzisiaj wykorzystuje się je do regulacji wody w dolinie Lubniewki. Maksymalny przepływ wód przy otwartym jazie wynosi około 12,8 m³/sek. Średni przepływ przy zamkniętych jazach wynosi 0,7 m³/sek. Dla utrzymania prawidłowej gospodarki wodnej powinien on wynosić 0,4 m³/sek., wówczas stan wód utrzymywał się będzie na jednakowym poziomie. Kolejnym czynnikiem regulującym stan wód Lubniewki jest szata roślin w postaci ogromnych kompleksów leśnych, przez które przepływa.

Z wód powierzchniowych najważniejsze znaczenie mają następujące akweny jeziorne:

Jezioro Lubniewsko (Nakońskie, Świerczowskie) - jest to jedno z największych jezior, położonych na terenie Powiatu sulęcińskiego. Jego powierzchnia to 240,4 ha, a głębokość maksymalna - 15,1 m. Znajduje się w środkowej części powiatu, pomiędzy Sulęcinem

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

a Lubniewicami. Jezioro ze wszystkich stron otoczone jest wysokimi, stromymi wzgórzami morenowymi. Akwen ma kilka stałych i okresowych dopływów powierzchniowych. Są to krótkie ciekі spływające ze skłónów otaczających je wzgórz: Potok Glisno, Potok pod Grodziskiem, Strugę Świerczowską i Stawki, także Czerwony Potok. Rzeka Lubniewka stanowi jedyny odpływ jeziora.

Jezioro Lubiąż (Lubniewice) – o powierzchni 130,5 ha i głębokości maksymalnej 12,8 m. Jest drugim pod względem powierzchni jeziorem Powiatu Sulęcińskiego. Jezioro położone na wschodnich obrzeżach miasta Lubniewice. Jest jednym z trzech jezior grupy lubniewickiej. Akwen ma dobrze rozwiniętą linię brzegową, dwie wyspy, liczne zatoki i półwyspy. Jezioro Lubiąż zasilają dwa dopływy. Do wąskiego krańca północno – zachodniego wpływa Kanał Jarnatowski. Drugim dopływem jest rzeka Lubniewka prowadząca swe wody z pobliskiego jeziora Lubniewsko. Jezioro Lubiąż jest najintensywniej pod względem rekreacyjnym zagospodarowanym zbiornikiem całej ziemi sulęcińskiej.

Jezioro Krajnik - o powierzchni 38,8 ha i głębokości maksymalnej 35,2 m. Jest to pierwsze jezioro z grupy tzw. „jezior lubniewickich”, do której ponadto należą głównie j. Lubniewsko i j. Lubiąż. Do północno – zachodnich brzegów zbiornika przylegają zabudowania Lubniewic. Jest to drugie pod względem głębokości jezioro na terenie powiatu. Głównym dopływem jeziora jest rzeka Lubniewka (Lubna). Zbiornik zasilają dodatkowo 4 krótkie rowy. Rzeka Lubniewka stanowi także jedyny odpływ z jeziora.

Jezioro Jarnatowskie (Miechowskie) – o powierzchni 31,4 ha i głębokości maksymalnej 3,6 m. Leży 5 km w linii prostej na północny zachód od Lubniewic i 1 km na północ od wsi Jarnatów. Zbiornik posiada tylko jeden dopływ. Jest to rów melioracyjny odwadniający kompleks zdegradowanych łąk na południowy – zachód od jeziora. Niestety w ostatnich latach przepływy często zupełnie w nim ustają. Także jedyny odpływ z jeziora obecnie nie funkcjonuje.

Jezioro Krzywe Duże – o powierzchni 14,4 ha i głębokości maksymalnej 4,7 m. Znajduje się obecnie w odległości niespełna 1 km na północny zachód od zachodniego krańca jeziora Lubiąż. Dawniej jezioro Krzywe i Lubiąż stanowiły jedną całość. Jezioro pozbawione jest dopływów, a poziom lustra wody podtrzymywany jest dzięki wodom podziemnym.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

Jedyny odpływ znajduje się w wydłużonej, południowej zatoce zbiornika. Płynie on dalej środkiem zmeliorowanej doliny i nosi nazwę Kanału Jarnatowskiego.

Jeziro Janowiec – należące do najpiękniejszych akwenów wodnych tych okolic. Obecna powierzchnia lustra wody stanowi 50% stanu pierwotnego; pozostała część pokryta jest kożuchem roślin torfowiskowych.

III.7. Klimat

Obszar gminy leży na pograniczu dwóch dzielnic klimatyczno – rolniczych: bydgoskiej – północne rejony gminy i lubuskiej południowe rejony gminy. Dzielnicę lubuską jest cieplejsza od sąsiednich. Dni mroźnych jest tu zaledwie 30, a liczba dni przymrozkowych spada poniżej 100. Wiatry są silne, opady stosunkowo duże 570 – 650 mm. Okres wegetacyjny długi od 215 do 220 dni. W bilansie rocznym dominują na terenie wiatry z kierunku zachodniego i południowego co ma znaczny wpływ na temperatury i klimat w poszczególnych porach roku. Klimat gminy Lubniewice jest względnie łagodny i ciepły, ale niezbyt wilgotny. Często spotyka się tu opóźnioną wiosnę i dłuższą cieplejszą jesień oraz mało śnieżną zimą.

Wiatry na badanym obszarze przeważały z kierunku południowego – 24,2%, południowo – zachodniego – 18,9% i zachodniego – 16,8%. Łącznie na te kierunki przypada 59,9% wiatrów. Najwyższa średnia miesięca przypada na grudzień 4,8m/sek, najmniejsza w lipcu 2,9m/sek.

Wszystkie te czynniki oraz duża powierzchnia lasów i jezior, mają wpływ na charakterystyczny mikroklimat jaki wytwarza się w gminie Lubniewice.

III.8. Jakość powietrza atmosferycznego

Jakość powietrza na obszarze gminy Lubniewic jest dobra, a wieloletnie badania poziomu stężeń podstawowych zanieczyszczeń wskazują na systematyczną poprawę w tym zakresie. Badania jakości powietrza wykonuje się w ramach monitoringu krajowego (Inspekcja Ochrony Środowiska oraz Inspekcja Sanitarna), na który składają się dwie sieci stacji:

- sieć nadzoru ogólnego – w tym jedna zlokalizowana w Sulęciniu,
- sieć podstawowa – badania wykonywane poza terenem powiatu sulęcińskiego.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

Ponadto w ramach monitoringu regionalnego prowadzi się badania metodą z pasywnym poborem próbek i przy użyciu ambulansu pomiarowego imisji AI10, w 7 miejscowościach powiatu sulęcińskiego, m.in. Lubniewice, Glisno i Jarnatów.

Najwyższe wartości stężeń SO₂ i NO₂ koncentrują się głównie wokół Lubniewic, gdzie na stosunkowo małej powierzchni znajdują się duża ilość punktowych źródeł emisji zanieczyszczeń. Na jakość powietrza ma wpływ sposób zabudowy terenu i pora roku. W gęsto zabudowanych miejscach dochodzi do słabej wymiany mas powietrza i kumulowania się zanieczyszczeń. Jakość powietrza pogarsza się w miesiącach zimowych w sezonie grzewczym, gdzie oprócz emisji ze źródeł komunikacyjnych występuje emisja ze źródeł energetycznego spalania paliw.

Na terenie gminy Lubniewice do głównych źródeł zanieczyszczeń należą lokalne kotłownie i paleniska domowe. Również duża ilość zanieczyszczeń powstaje podczas wypalania ściernisk. Jednak coraz więcej gospodarstw domowych rezygnuje z kotłów węglowych na rzecz pieców na odpady z drewna, takich jak: trociny, brykiety, palety.

III.9. Zagrożenie hałasem

Nadmierny hałas jest uciążliwością dostrzeganą częściej niż degradacja innych elementów środowiska. Jego oddziaływanie nie powoduje nieodwracalnych zmian w środowisku, lecz jego ograniczanie napotyka na wiele trudności i pociąga za sobą znaczne koszty.

Standardy akustyczne określone w *rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*, wyrażone równoważnym poziomem dźwięku A w dB; odpowiednio w czasie oceny – 16-tu godzin pory dziennej (od 6.00 do 22.00) oraz 8-miu godzin pory nocnej (od 22.00 do 6.00), wynoszą dla hałasu komunikacyjnego – samochodowego i kolejowego:

→ $L^*AeqT(D/N) = 61/56$ dB – dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

→ $L^*AeqT(D/N) = 65/56$ dB – dla terenów zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

Głównymi czynnikami mającymi wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego są natężenie ruchu i udział transportu ciężkiego w strumieniu wszystkich pojazdów, stan techniczny pojazdów, rodzaj nawierzchni dróg, organizacja ruchu drogowego.

Na analizowanym terenie, za hałas odpowiedzialne są głównie środki transportu. Dopuszczalne natężenie hałasu w środowisku i w otoczeniu budynków mieszkalnych w porze dziennej wynosi od 40 – 65 dB, natomiast w porze nocnej od 35 – 55 dB, przy czym większość pojazdów emituje hałas na poziomie 85 – 94 dB.

Podsumowując jednak rzeczywiste zagrożenie hałasem komunikacyjnym na terenie gminy jest stosunkowo małe, wynika to bowiem z faktu, że przy niewielkim natężeniu ruchu na drogach przechodzących przez Gminę Lubniewice, zasięg oddziaływania akustycznego jest nieduży. Przyjmuje się, że przy natężeniu ruchu około 1 000 samochodów na dobę, strefa uciążliwości mieści się w granicach pasa drogowego.

Kierunki działań gminy Lubniewice pozwalające zmniejszyć poziom uciążliwego hałasu:

- szczegółowa inwentaryzacja miejsc o największym natężeniu ruchu drogowego,
- monitoring hałasu drogowego w wyznaczonych punktach, dokonanie oceny akustycznej wybranych miejsc,
- budowa ekranów akustycznych,
- wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów,
- preferowanie lokalizacji niskokonfliktowych dla środowiska przy opiniowaniu raportów oddziaływania na środowisko.

III.10. Szata roślinna, świat zwierzęcy

Środowisko przyrodnicze w gminie Lubniewice w porównaniu do innych obszarów województwa lubuskiego charakteryzuje dość dobry stan. Wynika to z większej odporności ekosystemów rolnych i leśnych oraz mniejszej – jak dotąd – antropopresji. Położenie w oddaleniu od większych koncentracji ludności i uciążliwego przemysłu oraz występowanie dużych kompleksów leśnych i jezior stwarza dobre warunki zamieszkania i wypoczynku. Jak

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

wynika z prognoz oddziaływania na środowisko opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, „na obszarze gminy występują znaczne obszary biologicznie czynne funkcjonujące jako bank genów. Strukturę tych obszarów wyznaczają tzw. korytarze ekologiczne o charakterze lokalnym, o dużym dynamizmie hydrosfery i związanych z nią ekosystemów i ekonów. Korytarze ekologiczne obejmują swoim zasięgiem strefy alimentacji wód. Największe jeziora położone są w zlewniach leśnych i rolniczo-leśnych, przeważnie przepływowe z licznymi dopływami z terenów źródliskowych. Liczba gatunków, w tym chronionych występujących na ww. obszarze wskazuje na dobry stan środowiska przyrodniczego” (*Prognoza oddziaływania...*, 2012).

Wymienione elementy środowiska przyrodniczego – szczególnie malowniczo położone jeziora, zróżnicowany krajobraz polodowcowy oraz lasy, stanowią najważniejszy potencjał gminy Lubniewice. Potwierdzają to badania socjologiczne wśród wszystkich grup docelowych. Jeśli chodzi o turystów, to największa część przyznała, że do przyjazdu do Lubniewic zachęciły ich właśnie lubniewickie jeziora. Środowisko, ze względu na brak uciążliwych zakładów produkcyjnych i niewielką dotychczas antropopresję, jest mało przekształcone. Podkreślają to również ankietowani turyści, w opinii których czystość środowiska została uznana za jedną z istotnych, dobrych cech gminy Lubniewice. Szerzej rolę potencjału przyrodniczego w atrakcyjności turystycznej gminy Lubniewice opisano w rozdziałach dotyczących turystyki i wizerunku gminy.

Ogólna powierzchnia leśna gminy wynosi około 66 %. Tak dużą lesistość obszar gminy zawdzięcza jałowym, piaszczystym glebom, na których gospodarka rolno – towarowa stała się częściowo nieopłacalna. Bardzo wiele jest na terenie gminy zbiorowisk leśnych o charakterze bardziej naturalnym. Stosunkowo najwięcej zachowało się ich na zboczach rynien jeziornych i dolin rzecznych, gdzie można spotkać fragmenty liściastych lasów łęgowych. Podobnie lasy liściaste i mieszane ostały się w południowo – zachodniej części gminy tzw. Kompleks buczyny. Pierwotne lasy liściaste zniszczone zostały przez człowieka, który w ich miejsce wprowadził monokulturę sosny. Gospodarka ta radykalnie zmieniła stan flory i fauny powodując jej zubożenie. Wprowadzenie monokultur sosnowych sprzyjało gradacji różnych szkodników. Jak notują kroniki Nadleśnictwa Lubniewice, ogromnych zniszczeń dokonuje barczatka sosnowka pojawiająca się w latach 1791–92 i 1862–72. W

okresie powojennym dzięki ofiarnej pracy służb leśnych działalność szkodników nie przybiera tak katastrofalnych rozmiarów.

Wśród gatunków lasotwórczych dominuje sosna zwyczajna porastająca gleby najuboższe, uzupełniona świerkiem, modrzewiem, cisem i gatunkami liściastymi. Gleby żyzniejsze porastają dąbrowy i lasy bukowe, a w dolinach rzek lasy łąkowe.

Występowanie na obszarze Gminy zróżnicowanych siedlisk powoduje stosunkowo dużą różnorodność gatunkową zwierząt. Bogactwu fauny sprzyjają również ustanowione obszary chronione. W lasach występują następujące gatunki zwierzyny grubej: sarny, jelenie i dziki. Zwierzyna drobna to przede wszystkim: lisy, zające, bobry, wydry, borsuki i kuny. Gady i płazy reprezentowane są m.in. przez padalca zwyczajnego, ropuchę szarą i zieloną, rzekotki i kumaki.

Zróżnicowanie gatunków ryb jest dość duże. Występują tu głównie gatunki pospolite, zarówno w wodach płynących, jak i stojących.

III.11. Formy ochrony przyrody

Na terenie gm. Lubniewice znajdują się dwa Obszary Chronionego Krajobrazu. Pierwszy o nazwie „Jeziora Lubniewickie” (Śmierzchalski 1988). obejmuje powierzchnię 6935 hektarów. Na obszarze tym występuje niewielkie uprzemysłowienie i zurbanizowanie, a przeważająca gospodarka typu rolno – leśnego nie powoduje ujemnych skutków w funkcjonowaniu tutejszych zasobów przyrody. Ze względu na piękne jeziora, o bardzo urozmaiconej linii brzegowej oraz otaczające je lasy, jak też czyste powietrze, obszar ten powinien stanowić ważną funkcję rekreacyjną dla wypoczywających turystów i wczasowiczów. Powinien też być kierunkiem dla przyszłościowego rozwoju Lubniewic.

Na terenie Gminy znajduje się też Obszar Chronionego Krajobrazu „9-Pojezierze Lubniewicko-Sulęcińskie”, który obejmuje teren o powierzchni 14.917 ha położony w gminach: Bledzew 326 ha, Krzeszyce 708 ha, Lubniewice 6617, Sulęcín 6166 ha, Torzym 977 ha, Łągów 123 ha. Zajmują go głównie lasy, a niewielką część grunty rolne i inne, do nich przyległe oraz tereny zurbanizowane.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

W gminie zlokalizowane są następujące użytki ekologiczne:

Nazwa	Data utworzenia	Pow.	Obowiązująca podstawa prawna	Obręb ewid.	Nr działki	Sprawujący nadzór nad obszarem	Opis lokalizacji
1.	2.	3.	4.	6.	7.	8.	9.
Glisno I	3.05.2002r.	0,42	R.W.L. Nr 5 z 2002 r. (Dz.U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554)	Glisno	483	N-ctwo Sulęcín	Obszar dający początek ciekowi wodnemu, który zasila jezioro Lubniewsko
Rogi	3.05.2002	1,25	R.W.L. Nr 5 z 2002 r. (Dz.U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554)	Rogi	65	N-ctwo Skwierzyna	N-ctwo Skwierzyna, Leśnictwo Pniewo oddz. 356g
Torfowiska Rogi	3.05.2002	6,92	R.W.L. Nr 5 z 2002 r. (Dz.U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554)	Rogi	39,40,41	N-ctwo Skwierzyna	N-ctwo Skwierzyna, Leśnictwo Dzików oddz. 326g,325d,327g
Glisno II	3.05.2002	1,03	R.W.L. Nr 5 z 2002 r. (Dz.U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554)	Glisno	496/1,497	N-ctwo Sulęcín	N-ctwo Sulęcín, Leśnictwo Glisno oddz. 159i, 160c
„Olszynowe Bagno”	16.08.2013	3,61	Uchwała RM nr XXXIII/244/2013 z dnia 16 sierpnia 2013	Rogi	5596	N-ctwo Lubniewice	N-ctwo Lubniewice, Leśnictwo Trzy Dęby, pododdział 312d

Źródło: Urząd Gminy Lubniewice

W gminie Lubniewice znajduje się jeden rezerwat ścisły „Janie im Włodzimierza Korsaka”, o powierzchni 51,85 ha. Znajduje się on w Leśnictwie Lubniewice – oddziały 164 a, b, c, d, f, h oraz 165 a, b, c, d. Utworzony został w 1984 roku (M.P. 15/84) w celu zachowania zespołów roślinnych na zarastającym jeziorze Janowiec. Ochroną objęto położone na sandrze płytkie i wąskie jezioro Janowiec pochodzenia polodowcowego, rozległe bagno powstałe w procesie zarastania jeziora oraz pas lasu (otulina) będącego najstarszą częścią basenu pojeziornego.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

III.11.1. Pomniki przyrody

Na terenie gminy Lubniewice występuje 15 pomników przyrody. Ich wykaz przedstawiono poniżej :

Nazwa	Akt prawny	Obwód na wys. 1,3 m	Wys [m]	Miejscowość	Obręb ew. Nr działki	Opis lokalizacji
Buk zwyczajny	uchwała nr XIV/122/2004 Rady Miejskiej w Lubniewicach z dnia 26.05.2004r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 41 poz. 742	370 cm	28m	Rogi	Ob. ew. Rogi 25 Nr dz. 109	N-ctwo Lubniewice L-ctwo Wałowice oddz. 255b
Jesion wyniosły	uchwała nr XIV/122/2004 Rady Miejskiej w Lubniewicach z dnia 26.05.2004 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 41 poz. 742/	260 cm	34 cm	Rogi	Ob. ew. Rogi 25 Nr dz. 51/6	N-ctwo Lubniewice L-ctwo Wałowice oddz. 182y
Grupa drzew - 2 jesiony wyniosłe /Fraxinus excelsior/	uchwała nr XIV/122/2004 Rady Miejskiej w Lubniewicach z dnia 26.05.2004 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 41 poz. 742/	265, 295 cm	34,28 m	Rogi	obr. ewid. Rogi 25 nr dz. 51/6	N-ctwo Lubniewice L-ctwo Wałowice oddz. 182i
Sosna pospolita /Pinus silvestris/	uchwała nr XIV/122/2004 Rady Miejskiej w Lubniewicach z dnia 26.05.2004 r./Dz.U.Woj.Lub. Nr 41 poz. 742	315 cm	26 m	Lubniewice	obr. ewid. Lubniewice 24 nr dz. 284/2	N-ctwo Lubniewice L-ctwo Lubiąż oddz. 627g
Głaz narzutowy	R.W.L Nr 46 z 19 maja 2006. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 846 z dn. 5.06.2006 r	920 cm		Lubniewice	Umiejscowiony ok. 2 km na południowy wschód od Lubniewic, na skraju lasu.	własność: Skarb Państwa w zarządzie ANR
Drzewa ze stanowiskami rośliny chronionej – Bluszczu pospolitego /Hedera helix/	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 14 poz. 338 z dn.7.03.2006 r./			Glisno	obr. ewid. Glisno 24 dz. nr 391/1	N-ctwo Skwierzyna, obr. leśny Skwierzyna, L-ctwo Sokola Dąbrowa, oddz. 673 g

Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

Dąb szypułkowy /Quercus robur/	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 14 poz. 338 z dn. 7.03.2006 r./	520 cm	27 m	Lubniewice	obr. ewid. Lubniewice 24 dz. nr 411	Rośnie na Placu Kasztanowym w Lubniewicach.
Głaz narzutowy	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 14 poz. 338 z dn. 7.03. 2006r./	900 cm	1,7 m.		obr. ewid. Jarnatów 23 dz. nr 3	Umiejscowiony ok. 1 km na południowy- wschód od osady Sobieraj, na wyniesieniu pod lasem.
Wiąz szypułkowy /Ulmus laevis/	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 14 poz. 338 z dn. 7.03.2006r./	250 cm	ok. 25 m		obr. ewid. Rogi 25 dz. nr 278S	N-ctwo Skwierzyna, obr. leśny Skwierzyna, L- ctwo Dzików, oddz. 617f.
Buk zwyczajny /Fagus silvatica/	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 14 poz. 338 z dn. 7.03.2006r./	390 cm	24 m		obr. ewid. Rogi 25 dz. nr 5140	N-ctwo Lubniewice, L- ctwo Lubniewice, oddz. 306 b.
Dąb szypułkowy /Quercus robur /	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 14 poz. 338 z dn. 7.03.2006r./	374 cm	22 m		obr. ewid. Rogi 25 nr dz. 5139	N-ctwo Lubniewice, obr. leśny Lubniewice, L- ctwo Lubniewice, oddz. 305
Dąb szypułkowy /Quercus robur /	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 14 poz. 338 z dn. 7.03.2006r./	500 cm	25 m		obr. ewid. Rogi 25 nr dz. 5280/3	N-ctwo Lubniewice, obr. leśny Lubniewice. L- ctwo Lubniewice, oddz. 623
Dąb szypułkowy /Quercus robur /	R.W.L Nr 14 z 28 lutego 2006. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 14 poz. 338 z dn. 7.03.2006r./	580 cm	26 m		obr. ewid. Rogi 25 nr dz. 5280/3	N-ctwo Lubniewice, obr. leśny Lubniewice, L- ctwo Lubniewice, oddz. 623
Dąb szypułkowy /Quercus robur /	Uchwała RM XXXIII/245/2013 z dnia 16.08.2013	440 cm	21 m	Rogi	obr. ew Rogi nr dz. 5601	N-ctwo Lubniewice, obr. leśny Lubniewice, L- ctwo Rogi, oddz. 193a
Lipy drobnolistne	Uchwała RM XXXIII/245/2013 z dnia 16.08.2013	408, 283 cm	25, 25 m		Obr. ew. Rogi nr dz. 5598	N-ctwo Lubniewice, obr. leśny Lubniewice, L- ctwo Trzy

Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

						Dęby, oddz. 311g
--	--	--	--	--	--	---------------------

III.12. Zabytki i dobra materialne

Na obszarze gminy znajduje się szereg obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków lub do gminnej ewidencji zabytków. Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków przedstawiono poniżej.

Miejscowość	Obiekt	Czas powstania
Lubniewice	Kościół p.w. Matki Boskiej Różańcowej	2 poł. XIV w.
Dom przy ul. Bohaterów Stalingradu 35		1781 r.
„Stary zamek”		1793 r.
Park zamkowy		XVIII w
„Nowy zamek”		1909 r.
Glisno	Kościół ewangelicki p.w. Najświętszego Serca Jezusowego	1837 r.
Zespół pałacowo-parkowy		XVIII/XIV w.
Jarnatów	Kościół ewangelicki p.w. MB Szkaplerznej	1710 r.
Zespół pałacowo-parkowy		XVIII w.
Cmentarz katolicki (nowy)		1948 r.
Rogi	Pałac	ok. 1910 r.

IV POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI STRATEGII

Strategia Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 - 2020 w swoim założeniu realizuje politykę rozwoju regionu w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, polegająca na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej i społecznej w taki sposób, aby nie naruszyć równowagi w przyrodzie oraz jednocześnie sprzyjać przetrwaniu jej zasobów.

Brak realizacji celów strategicznych będzie powodował degradację środowiska, a także utratę konkurencyjności gminy Lubniewice jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji.

Brak realizacji strategii w zakresie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenach cennych przyrodniczo i terenach rolniczych

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

spowoduje ekspansję zabudowy w miejscach niepredestynowanych do jej powstania i bezpowrotną degradację krajobrazu otwartych pól. Zgodnie z obowiązującym prawem, w przypadku nie uchwalenia planów z zakazem zabudowy w myśl szeroko pojętej zasady dobrego sąsiedztwa mogłaby powstać rozproszona zabudowa, która generowałaby ogromne koszty infrastrukturalne dla gminy. Wśród najważniejszych, potencjalnych zagrożeń i zmian środowiska, jakie mogłyby wystąpić w przypadku braku racjonalnej polityki przestrzennej gminy należałoby wymienić m.in.:

- pojawienie się zabudowy o różnych, konfliktowych funkcjach,
- pojawianie się zabudowy o funkcjach generujących znaczną ilość zanieczyszczeń, wpływających niekorzystnie na kształtowanie jakości środowiska (w szczególności na jakość powietrza atmosferycznego oraz jakość wód powierzchniowych i podziemnych),
- zwiększenie zagrożenia zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w wyniku braku docelowych rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz degradacji gleb,
- zmniejszenia bioróżnorodności gminy,
- zanieczyszczenie środowiska na skutek braku przyjęcia długofalowych rozwiązań w zakresie układu komunikacyjnego oraz sieci infrastruktury technicznej.

Rezygnacja z wspierania i realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych, budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowościach nieskanalizowanych oraz tworzenia nowoczesnego systemu transportu publicznego przyczyniłaby się do pogarszania jakości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, a także wzrostu poziomu hałasu i zanieczyszczeń gleb związanych z preferowaniem samochodowego transportu indywidualnego.

V ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Przed wskazaniem zadań strategicznych, w dokumencie „Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 – 2020” zidentyfikowane zostały kluczowe problemy Gminy w kwestii ochrony środowiska:

- okresowo wysoki poziom wód gruntowych powodujący zalewanie terenów,
- niedostateczne skanalizowanie gminy,
- wpuszczanie wód opadowych do kanalizacji sanitarnej,
- utrudnienia w podłączeniu się do istniejącej kanalizacji deszczowej,
- niewystarczająca ilość ujęć wody wobec rosnącej ilości Mieszkańców,

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

- pogarszający się stan dróg lokalnych wobec rosnącej liczby mieszkańców, duże natężenie ruchu na terenie Gminy,
- hałas i większe zanieczyszczenie środowiska związane z drogami w gminie
- mała świadomość mieszkańców na temat ochrony środowiska,
- brak edukacji ekologicznej skierowanej do Mieszkańców i przedsiębiorców,
- nadmiar dzikiej zwierzyny leśnej,
- zapisy w planach zagospodarowania, które w niedostateczny sposób chronią środowisko,
- brak kontroli nad obowiązkiem wycinania chwastów na terenach prywatnych i wzdłuż dróg.
- zbyt małe wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii,
- brak planów miejscowych dla większości terenów Gminy,
- lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą,
- niekontrolowane podziały terenów rolnych i cennych przyrodniczo.

Dodatkowo wśród istotnych problemów środowiska bardzo istotnych z punktu widzenia struktury użytkowania gruntów w gminie Lubniewice należy wymienić zagrożenia dla środowiska, wynikające z prowadzenia gospodarki rolnej. Teren gminy Lubniewice w znacznej części użytkowany jest rolniczo. Środowisko przyrodnicze terenu objętego badaniami poddawane jest następującym niekorzystnym zjawiskom w postaci:

- zanieczyszczeń obszarowych powodowanych działalnością rolniczą. Obecność pól uprawnych powoduje typowo rolnicze „uciążliwości” wynikające z przebiegu roku produkcyjnego w rolnictwie (wiosenne prace polowe, żniwa, wykopki, siewy jesienne). W okresie użyźniania gleby często stosuje się nawozy naturalne – obornik. Opryski przeciwko chwastom i grzybom stosowane są w postaci pojedynczych zabiegów i przeważnie przy sprzyjających warunkach meteorologicznych,
- zanieczyszczeń metalami ciężkimi, szczególnie w pobliżu drogi nr. 24 i nr. 136.

Najistotniejszym problemem ochrony środowiska na obszarze gminy Lubniewice jest kolizja między koniecznością ochrony walorów przyrodniczych omawianego obszaru – flory, fauny, gleb wysokich klas bonitacyjnych, krajobrazu, zasobów wodnych – a presją budowlaną. W związku z powyższym, jednym z najważniejszych zadań gminy musi być

zablokowanie dalszej ekspansji terenów budowlanych na tereny otwarte i tym samym ich ochrona.

VI PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Przeprowadzając analizę potencjalnego oddziaływania Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 – 2020 na środowisko przyrodnicze odniesiono się do celów szczegółowych wynikających z treści Strategii. W stosunku do każdego zaplanowanego działania przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne). Rozważono także potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzi oraz na obiekty zabytkowe.

Ocenę i identyfikację znaczących oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań dokonano w tabeli tzw. macierzy skutków środowiskowych, która jest syntetycznym zestawieniem możliwych pozytywnych bądź negatywnych oddziaływań ocenianych zadań na środowisko naturalne.

Przy ocenie starano się brać pod uwagę końcowy efekt realizacji przedsięwzięcia i jego potencjalne oddziaływania na etapie normalnego funkcjonowania jak również na etapie budowy. Zastosowano następujące oznaczenia:

- (0) - brak zauważalnego oddziaływania w zakresie analizowanego przedsięwzięcia;
- (+) - potencjalnie pozytywne oddziaływanie;
- (-/+)- realizacja zadania może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływanie;
- (-) - potencjalnie negatywne oddziaływanie;
- (N) - brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania.

Tabela 1. Macierz oddziaływań celów Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 – 2020.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

L. p.	Działanie	ludzie	różnorodność biologiczna	zwierzęta i rośliny	wody powierzchniowe i podziemne	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki i dobra materialne
1.1.1	Opracowanie przemyślanej strategii promocji zasobów Gminy zachęcającej do inwestowania	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1.2	Promocja potencjału inwestycyjnego	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.1	Stworzenie korzystnych warunków do tworzenia się instytucji okołobiznesowych	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.2	Stworzenie systemu informacji o instytucjach otoczenia biznesowego	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.3.1	Wspieranie przedsiębiorców z branży ochrony zdrowia i pokrewnych	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
L. p.	Działanie	ludzie	różnorodność biologiczna	zwierzęta i rośliny	wody powierzchniowe i podziemne	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki i dobra materialne
1.3.2	Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia (zwiększenie dostępności do usług profilaktyczno-leczniczych i rehabilitacyjnych)	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.3.3	Ustalenie instytucjonalnych form współpracy z publicznymi i prywatnymi właścicielami nieruchomości dla planowania rozwoju i zagospodarowania terenów publicznych w Gminie	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.1	Rozbudowanie małej infrastruktury i zwiększenie powierzchni terenów zielonych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0
2.1.2	Uporządkowanie zaniedbanych terenów Gminy	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2.2.1	Organizacja technicznego odbioru śmieci	+	0	0	0	+	0	0	0	0	0
2.3.1	Podjęcie działań usprawniających										

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

	gospodarowanie przestrzenią ze szczególnym uwzględnieniem przestrzeni publicznej	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3.2	Tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów decydujących o rozwoju Gminy	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-
2.3.3	Efektywne zarządzanie terenami w Gminie z uwzględnieniem dbałości o środowisko naturalne	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
L. p.	Działanie	ludzie	różnorodność biologiczna	zwierzęta i rośliny	wody powierzchniowe i podziemne	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki i dobra materialne
3.1.1	Rozwijanie i modernizacja sieci dróg publicznych w Gminie ze szczególnym naciskiem na podstawowy układ komunikacyjny	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-
3.2.1	Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2.2	Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacyjnej	+	0	0	+	0	0	0	0	0	0
3.3.1	Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3.2	Ulepszenie organizacji działania służb publicznych	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.4.1	Zwiększenie zasięgu działania komunikacji publicznej (PKS)	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0
3.4.2	Integracja różnych form komunikacji publicznej i zwiększenie różnorodności form transportu	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0
3.4.3	Zachęcenie mieszkańców Gminy do korzystania z komunikacji publicznej	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0
3.5.1	Opracowanie i realizacja planu uzbrojenia technicznego działek przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na cele	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

inwestycyjne											
L. p.	Działanie	ludzie	różnorodność biologiczna	zwierzęta i rośliny	wody powierzchniowe i podziemne	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki i dobra materialne
3.5.2	Przegląd obecnego zagospodarowania przestrzeni w celu identyfikacji potencjalnych miejsc nadających się po rewitalizacji do prowadzenia działalności gospodarczej	+	0	0	0	0	0	+	0	0	+
3.5.3	Poprawa stanu infrastruktury łączności	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.1	Zwiększenie liczby zameldowanych Mieszkańców Gminy	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
4.1.2	Wzbogacenie i zróżnicowanie oferty działań kulturalno-rozrywkowych	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.3	Wzmocnienie współpracy z organizacjami pożytku publicznego i partnerami zagranicznymi	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.4	Wykorzystanie potencjału klubów sołectkich	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2.1	Wzrost dostępności oferty kulturalnej i rekreacyjnej	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2.2	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3.1	Wyposażenie uczniów w rozległe kompetencje społeczne, wpieranie postaw przedsiębiorczych oraz przygotowanie do elastycznych działań na rynku pracy	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4.1	Aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4.2	Promowanie zdrowego stylu życia i zwiększenie stanu świadomości i kultury zdrowotnej Mieszkańców (aktywność fizyczna, zdrowe odżywianie)	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4.3	Zwiększenie świadomości										

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

Mieszkańców Gminy w zakresie ochrony środowiska i ekologii	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Głównym założeniem Strategii jest rozwój gospodarczy, społeczny i kulturalny gminy przy jednoczesnej poprawie stanu środowiska przyrodniczego. Wdrożenie Strategii w zakresie wielu celów strategicznych, takich jak: budowa kanalizacji sanitarnej, opracowanie planów miejscowych dla terenów cennych przyrodniczo i terenów rolnych, podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa będzie miało bardzo pozytywne skutki dla środowiska. Część zadań, zapisanych w Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice ma charakter konkretnych inwestycji, których powstanie będzie wymagać przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. W związku z tym przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie przedstawienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych. Dla części zadań ze względu na ich bardzo ogólny charakter nie można było jednoznacznie określić wpływu na środowisko.

VII TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE

Dokumentowany teren znajduje się w odległości około 50 kilometrów od najbliższej granicy z Republiką Federalną Niemiec. Z uwagi na dość znaczną odległość od granic innych państw oraz lokalny charakter planowanych inwestycji nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń „Strategii Gminy Lubniewice na lata 2014 - 2020” poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto, zaproponowane w strategii działania oraz lokalny charakter zmian na terenie gminy Lubniewice, ograniczą również możliwość występowania konfliktów, związanych z zagospodarowaniem obszaru gminy a terenami gmin sąsiednich: Sulęcina, Krzeszyc, Deszczna i Bledzewa.

VIII ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Strategia Rozwoju gminy Lubniewice na lata 2014 - 2020 stanowi uporządkowany zbiór działań zmierzających do zrównoważonego i trwałego rozwoju gminy, opracowany pod kątem osiągnięcia celów strategicznych i oparty na dostępnej wiedzy i istniejących obecnie uwarunkowaniach. Dokument strategii charakteryzuje się wysokim stopniem ogólności, często nie zawierając propozycji konkretnych działań i nie mając odniesienia w wytycznych lokalizacyjnych. Wobec powyższych przesłanek dotyczących w zasadzie każdego wieloaspektowego dokumentu, niniejsza prognoza nie zawiera propozycji zadań

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

alternatywnych dla realizacji celów Strategii, do czego przyczynił się brak możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych zadań. Rozpatrywanie wariantów przyjętych założeń Strategii miało miejsce w toku opracowywania dokumentu i obejmowało m. in. opracowanie diagnozy stanu środowiska oraz sukcesywne konsultacje w ramach zespołu projektowego z przedstawicielami różnych środowisk oraz ankietowania mieszkańców gminy. Efektem tych prac było opracowanie ostatecznej, jednowariantowej wersji Strategii.

Należy również podkreślić, że większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 – 2020 ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Zdefiniowane w Strategii działania, będące narzędziem służącym do spełnienia celów dokumentu nie mają charakteru tzw. twardych założeń, a wskazują raczej kierunek aktywności, pozwalający na elastyczny dobór formy ich realizacji.

IX NAPOTKANE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

W trakcie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko dla Strategii rozwoju gminy Lubniewice na lata 2014 -2020 nie napotkano na istotne trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, które uniemożliwiłyby jej opracowanie. Jednakże, ze względu na ogólny charakter dokumentu jakim jest strategia, określenie oddziaływania na środowisko realizacji poszczególnych celów jest bardzo trudne. Zatem, jedynym problemem okazał się ogólny charakter zadań proponowanych w *Strategii*. Brak dokładnych kierunków działań w ramach poszczególnych celów utrudnił, a w pojedynczych przypadkach wręcz uniemożliwił określenie oddziaływania na środowisko danego działania. Ponadto, strategia rozwoju gminy powstała w oparciu o współczesną wiedzę na temat wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwoju gminy oraz w oparciu o współczesną wiedzę na temat organizacji, metod, technik, technologii, materiałów wykorzystywanych przy realizacji przedsięwzięć z zakresu rozwoju lokalnego oraz procesów inwestycyjnych.

Obecnie nieznane i niedające się przewidzieć przyszłe uwarunkowania rozwoju gminy mogą wymusić zmianę prowadzonej polityki rozwoju gminy, co spowoduje dezaktualizację strategii. Zagadnienia, które mogą determinować rozwój gminy często mają charakter

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

zewnątrzny np. poziom konkurencyjności innych gmin powiatu poznańskiego, koniunktura gospodarcza państwa, czy też prowadzona polityka na szczeblu wojewódzkim. Dodatkowo, należy spodziewać się postępu technologicznego i wprowadzania nowych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych. Strategia jest na tyle elastyczna w swych ustaleniach, że adaptacja jej ustaleń do potrzeb tych rozwiązań nie powinna w większości przypadków stanowić problemu. Przy założeniu, że nowe technologie powinny mieć prośrodowiskowy charakter, więc postęp nie tylko nie będzie stanowił przeszkody w realizacji ustaleń Strategii, a wręcz będzie tej realizacji sprzyjał.

X PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Strategia Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 – 2020, wskazując cele strategiczne a nie konkretne kierunki działań jest dokumentem o znacznym stopniu ogólności i nie przesądza o znaczącym oddziaływaniu na przedmiot, cele i integralność obszarów chronionych w gminie oraz sąsiadujących z gminą obszarów Natura 2000. Zgodnie z art. 75 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, kompensacja przyrodnicza powinna być realizowana w sytuacji, gdy ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa. W odniesieniu do zidentyfikowanych oddziaływań na obecnym etapie planowania sytuacja taka nie ma miejsca. W związku z tym nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej.

Przy realizacji Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 – 2020 należy stosować wszystkie dostępne technologie i rozwiązania, sprzyjające ochronie środowiska, takie jak:

- racjonalnie gospodarowanie zasobami przyrody poprzez:
  - stosowanie energii z źródeł odnawialnych i wybór rozwiązań proekologicznych takich jak: budowa budynków pasywnych i energooszczędnych, wykorzystanie kolektorów słonecznych i pomp ciepła;
  - minimalizację wytwarzanych odpadów i zwiększanie stopnia ich recyklingu,
  - preferowanie i wspieranie transportu zbiorowego i rowerowego,
  - zapobieganie rozpraszaniu zabudowy, które powoduje zarówno degradację krajobrazu jak i wyższe koszty infrastruktury technicznej,

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

- stosowanie rozwiązań technologicznych i organizacyjnych, zmniejszających emisję hałasu oraz minimalizujących wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza, wód powierzchniowych, gruntowych i podziemnych, gleb i powierzchni ziemi,
- ograniczenie do minimum wszelkich przejawów antropopresji na terenach chronionych i w ich sąsiedztwie,
- działania zmierzające do poprawy wskaźnika lesistości w gminie Lubniewice.

XI PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEJ STRATEGII ROZWOJU

W Strategii rozwoju gminy Lubniewice na lata 2014 – 2020” przedstawiono metody monitoringu realizacji założonej wizji i głównych celów strategicznych. W celu określenia stopnia ich realizacji, zbudowano system wskaźników powiązanych z różnymi poziomami celów, jakie zostały przyjęte w Strategii. Regularna analiza wskaźników wskazanych w poniższej tabeli pozwoli na analizę skuteczności podjętych działań oraz określenie poziomu rozwoju jednostki w danej dziedzinie i aktualizację priorytetów gminy.

1. WZROST ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ GMINY		
1.1	Opracowanie spójnej i atrakcyjnej oferty inwestycyjnej dla potencjalnych inwestorów zewnętrznych	
	Wskaźniki produktu	Liczba dokumentów programowych określających sposób promocji inwestowania w Gminie (szt.) Liczba etatów w Urzędzie Gminy, które powiązane są z promocją terenów inwestycyjnych (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba odwiedzin potencjalnych inwestorów (szt.) Liczba stworzonych materiałów promujących inwestowanie w Gminie (szt.) Liczba stron internetowych, na których umieszczono informacje o ofercie inwestycyjnej (szt.) Liczba powstałych kompleksowych ofert inwestycyjnych (szt.) Liczba odpowiedzi na zapytania ofertowe od inwestorów (szt.) Liczba wyjazdów na targi promujące inwestowanie w Gminie (szt.) Liczba spotkań z przedsiębiorcami w ramach panelu wymiany doświadczeń (szt.) Liczba osób uczestnicząca w spotkaniach z przedsiębiorcami w ramach panelu wymiany doświadczeń (os)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba nowo powstałych przedsiębiorstw (szt.) Liczba nowo powstałych miejsc pracy (szt.) Wielkość dochodów gminnych z udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (tys. zł)
1.2	Opracowanie polityki proinwestycyjnej i progospodarczej dla obecnych i przyszłych przedsiębiorców	
	Wskaźniki produktu	Liczba dokumentów programowych regulujących politykę proinwestycyjną Gminy (szt.) Liczba wprowadzonych i realizowanych narzędzi wsparcia przedsiębiorców
	Wskaźniki rezultatu	Liczba działań kooperacyjnych wśród przedsiębiorców (szt.) Liczba zawartych partnerstw z instytucjami otoczenia biznesu Aglomeracji Poznańskiej (szt.)
	Wskaźniki	Liczba nowo powstałych przedsiębiorstw (szt.)

Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

	oddziaływania	Liczba nowo powstałych miejsc pracy (szt.) Wielkość dochodów gminnych z udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (tys. zł)
1.3	Stworzenie unikalnej bazy przedsiębiorców związanej z szeroko rozumianą ochroną zdrowia jako element wyróżniający Gminę w Aglomeracji Poznańskiej	
	Wskaźniki produktu	Liczba powstałych obiektów infrastrukturalnych służących ochronie zdrowia fizycznego i psychicznego (szt.) Liczba przedsiębiorców świadczących usługi z zakresu szeroko pojętej ochrony zdrowia (szt.) Liczba przedsięwzięć realizowanych we współpracy z uczelniami wyższymi (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba inicjatyw realizowanych w partnerstwie publiczno-privatnym w Gminie (szt.) Liczba osób obsługiwanych przez przedsiębiorców świadczących usługi z zakresu szeroko pojętej ochrony zdrowia (os) Liczba osób spoza Gminy obsługiwanych przez przedsiębiorców świadczących usługi z zakresu szeroko pojętej ochrony zdrowia (os) Liczba miejsc i form rodzinnych domów pomocy (szt.) Liczba usług opiekuńczych świadczonych na rzecz seniorów (szt.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba nowo powstałych przedsiębiorstw (szt.) Liczba nowo powstałych miejsc pracy (szt.) Wielkość dochodów gminnych z udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (tys. zł) Liczba przedsięwzięć w partnerstwie publiczno-privatnym (szt.)
2. PODWYŻSZENIE POZIOMU JAKOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO I ŁADU PRZESTRZENNEGO		
2.1	Estetyzacja terenów Gminy	
	Wskaźniki produktu	Liczba nowych nasadzeń (szt.) Liczba ustawionych koszy na odpady (szt.) Liczba ustawionych elementów małej infrastruktury (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Powierzchnia nowopowstałych terenów zielonych (ha) Powierzchnia obszarów rekreacyjnych i sportowych (ha)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba likwidowanych nielegalnych wysypisk śmieci (szt.) Udział terenów zielonych w powierzchni Gminy (%)
2.2	Usprawnienie procesu usuwania odpadów z terenu Gminy	
	Wskaźniki produktu	Liczba dokumentów regulujących stan uporządkowania nieruchomości (szt.) Liczba Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (szt.) Liczba punktów odbioru odpadów budowlanych (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba gospodarstw domowych segregujących odpady (szt.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba likwidowanych nielegalnych wysypisk śmieci (szt.) Wielkość nakładów na prace i usługi porządkowe (tys. zł)
2.3	Zwiększenie ładu przestrzennego w Gminie	
	Wskaźniki produktu	Liczba nowo powstałych parków (szt.) Powierzchnia terenów rekreacyjnych i sportowych (ha) Liczba placów zabaw dla dzieci (szt.) Liczba punktów koncentrujących lokalną infrastrukturę sportową (szt.) Liczba przyjętych planów zagospodarowania przestrzennego (szt.) Powierzchnia gruntów pozyskanych od Agencji Nieruchomości Rolnych i Skarbu Państwa z przeznaczeniem na realizację zadań własnych (ha) Liczba przedsięwzięć niskoemisyjnych powstałych dzięki wsparciu Gminy (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba mieszkańców mająca dostęp do placu zabaw w ciągu 10 min od miejsca zamieszkania (os) Średnia liczba osób korzystających z infrastruktury rekreacyjno-sportowej w ciągu miesiąca (os)

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

		Powierzchnia Gminy objęta zapisami planów zagospodarowania przestrzennego (%) Liczba miejsc parkingowych (szt.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba osób zadowolonych z poziomu jakości środowiska naturalnego (os) Udział powierzchni obszarów szczególnie cennych przyrodniczo w powierzchni ogółem (ha) Wielkość emisji zanieczyszczeń do atmosfery (t/r)
3. POPRAWA STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I POPRAWA UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO		
3.1	Podniesienie jakości stanu dróg	
	Wskaźniki produktu	Długość dróg gminnych (km) Długość zmodernizowanych dróg gminnych (km) Długość chodników w Gminie (km) Długość ścieżek rowerowych (km) Liczba rond w Gminie (szt.) Długość nowopowstałej kanalizacji deszczowej (km)
	Wskaźniki rezultatu	Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów (ha) Liczba nowych inwestycji na terenie Gminy (szt.) Średni czas przejazdu transportem indywidualnym między wybranymi punktami w Gminie (min) Wielkość nakładów inwestycyjnych wzniesionych przez inwestorów na nowo uzbrojonych terenach inwestycyjnych (tys. zł)
	Wskaźniki oddziaływania	Nakłady na bieżące utrzymanie dróg (tys. zł/km) Liczba nowopowstałych miejsc (szt.) Liczba nowych miejsc pracy (szt.)
3.2	Podniesienie jakości stanu infrastruktury sieciowej	
	Wskaźniki produktu	Liczba ujęć wody (szt.) Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej (km) Długość sieci kanalizacyjnej (km) Liczba zmodernizowanych/wybudowanych oczyszczalni ścieków (szt.) Liczba wybudowanych przyłączy kanalizacyjnych (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba gospodarstw domowych przyłączonych do sieci wodociągowej (szt.) Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów (ha)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba utworzonych miejsc pracy (szt.) Ilość ścieków odprowadzonych/oczyszczonych (m ³ /m-ąc)
3.3	Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców Gminy	
	Wskaźniki produktu	Liczba nowopowstałych sygnalizacji świetlnych (szt.) Liczba nowych punktów świetlnych (szt.) Liczba oświetlonych przystanków komunikacji publicznej (szt.) Liczba zatok autobusowych (szt.) Liczba budynków użyteczności publicznej zaadaptowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych Liczba wybudowanych obiektów OSP (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba wypadków drogowych oraz zabitych i rannych (szt.), (os) Czas dojazdu jednostek ratowniczych (min)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba udzielonych porad lekarskich (szt.) Liczba osób oceniających okolice miejsca zamieszkania jako bezpieczne (os)
3.4	Uatrakcyjnienie warunków korzystania z transportu publicznego	
	Wskaźniki produktu	Liczba kursujących autobusów (szt.) Pojemność taboru komunikacji zbiorowej (szt.) Liczba zintegrowanych punktów przesiadkowych (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba mieszkańców obsługiwanych przez komunikację zbiorową (os) Powierzchnia terenów mieszkalnych obsługiwana przez komunikację zbiorową (km ²)

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

	Wskaźniki oddziaływania	Wielkość emisji zanieczyszczeń do atmosfery (t/r) Nakłady na utrzymanie dróg gminnych (tys. zł)
3.5	Stworzenie konkurencyjnych warunków technicznych do prowadzenia działalności gospodarczej z uwzględnieniem lokalizacji Gminy w otoczeniu aglomeracyjnym	
	Wskaźniki produktu	Powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych (ha) Liczba targowisk (szt.) Liczba miejsc publicznych z dostępem do Internetu (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów (ha) Wielkość nakładów inwestycyjnych wniesionych przez inwestorów na nowo uzbrojonych terenach inwestycyjnych (tys. zł) Liczba nowo powstałych przedsiębiorstw na nowo uzbrojonych terenach inwestycyjnych (szt.)
	Wskaźniki oddziaływania	Wielkość dochodów gminnych z udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (tys. zł) Nowopowstałe miejsca pracy (szt.) Procent powierzchni Gminy z dostępem do sieci szerokopasmowej (%)
4. WSPIERANIE ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO I SPOŁECZNEGO		
4.1	Wspieranie działań służących budowaniu tożsamości lokalnej i integracji Mieszkańców	
	Wskaźniki produktu	Liczba zameldowanych mieszkańców (os) Liczba proponowanych aktywności w ramach oferty kulturalno-rozrywkowej (szt.) Liczba organizowanych imprez (szt.) Liczba imprez zorganizowanych przy współpracy z NGO (szt.) Liczba imprez zorganizowanych przy współpracy z partnerami zagranicznymi (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba osób korzystających z oferty kulturalnej (os) Liczba dzieci korzystających z zajęć dodatkowych w szkołach i świetlicach (os)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba osób identyfikujących/utożsamiających się z Gminą (os) Liczba osób pozytywnie oceniających działania z zakresu kultury wspierane przez Gminę (os)
4.2	Zwiększenie konkurencyjności oferty edukacyjnej i kulturalnej poprzez poprawę warunków funkcjonowania placówek oświatowych i kulturalnych	
	Wskaźniki produktu	Powierzchnia zmodernizowanych/wyremontowanych obiektów infrastruktury edukacyjnej i kulturalnej (m ²) Liczba lokali przeznaczonych dla grup przedszkolnych (szt.) Powierzchnia zmodernizowanych/wyremontowanych obiektów bibliotecznych (m ²)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba korzystających z placówek edukacyjnych (os) Liczba korzystających z placówek bibliotecznych (os) Liczba uczniów w placówkach edukacyjnych (os)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba nowo powstałych miejsc pracy w oświacie i kulturze (os) Liczba osób korzystających z nowych ofert programowych w zakresie kultury i edukacji (os) Nakłady na kulturę i oświatę (tys. zł) Liczba obiektów sportowych (szt)
4.3	Wzmacnianie kompetencji społecznych młodych ludzi	
	Wskaźniki produktu	Liczba godzin zajęć z drugiego języka obcego w Szkole Podstawowej w Lubniewicach(godz.) Wielkość środków przeznaczona na stypendia dla uzdolnionych uczniów (tys. zł) Liczba dokumentów regulujący system motywacji nauczycieli (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba uczniów korzystających z zajęć dodatkowych (os) Liczba uczniów korzystających z zajęć z drugiego języka obcego w Szkole

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

		Podstawowej w Lubniewicach (os) Liczba nauczycieli objętych systemem motywacyjnym (os) Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Gminie w porównaniu ze średnią województwa lub gminami sąsiednimi (%) Liczba laureatów konkursów przedmiotowych (os)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba osób legitymująca się znajomością co najmniej dwóch języków obcych (os) Liczba osób kontynuująca naukę na poziomie ponadgimnazjalnym poza terenem Gminy (os)
4.4	Budowa kapitału społecznego na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego	
	Wskaźniki produktu	Liczba organizacji zrzeszających ludzi starszych (szt.) Liczba organizacji zrzeszających osoby niepełnosprawne (szt.) Liczba inicjatyw/imprez promujących zdrowy styl życia (szt.) Liczba ścieżek dydaktycznych na terenie Gminy (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba inicjatyw współtworzonych przez organizacje zrzeszające ludzi starszych i osoby niepełnosprawne (szt.) Liczba udzielonych porad zawodowych (szt.) Liczba podstron Urzędu Miasta i Gminy dotyczących oferty turystycznej Gminy (szt.) Liczba ofert pracy i form aktywności społecznej dla osób starszych (szt.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba produktów regionalnych (szt.) Liczba nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych (szt.) Liczba osób/organizacji „tworzących” kulturę (szt.), (os) Liczba obiektów sportowych (szt.) Liczba inicjatyw z zakresie integracji międzypokoleniowej (szt.)
4.5	Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej	
	Wskaźniki produktu	Liczba systemów elektronicznego obiegu dokumentów (szt.) Liczba usług publicznych posiadających certyfikat (szt.) Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania na zajęcia rehabilitacyjne (os)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba przeszkolonych pracowników administracji samorządowej (os) Średni czas załatwienia sprawy (dni) Liczba udostępnionych e-usług (szt.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba osób zadowolonych z obsługi w Urzędzie Gminy (os) Liczba korzystających z e-usług (os)

Źródło: na podstawie zapisów dokumentu pt. *Strategia Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 – 2020*

Ponadto, należy monitorować proces wdrażania Strategii poprzez określenie jednostek odpowiedzialnych za wdrożenie poszczególnych zadań, zdefiniowanie częstotliwości monitorowania realizacji zadania, określanie statusu i problemów związanych z realizacją zadania. Monitoring efektów realizacji założeń Strategii powinien obejmować wskaźniki presji na środowisko i stanu środowiska, a także wskaźniki społeczno-ekonomiczne. Dlatego też, niezmiernie istotna jest również analiza stanu środowiska w gminie Lubniewice - jakości powietrza atmosferycznego - wielkości emisji zanieczyszczeń ze źródeł grzewczych i komunikacyjnych do atmosfery, jakości wód stojących, płynących i podziemnych, jakości wody do picia, gospodarki odpadami, a także poziomu hałasu.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

Za monitoring jakości środowiska przyrodniczego w całym województwie wielkopolskim odpowiedzialny jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim (instytucja ta jest odpowiedzialna za monitoring regionalny). W ramach monitoringu środowiska prowadzony jest monitoring: jakości powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, hałasu i wibracji, pól elektromagnetycznych, gospodarki odpadami, gleb. Do instytucji, które wspomagają monitoring stanu środowiska przyrodniczego oraz mogą wyeliminować niekorzystne oddziaływania na obszarze objętym projektem strategii na terenie powiatu poznańskiego są m.in.: Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sulęczynie czy Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego. Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Urząd Miasta i Gminy w Lubniewicach, który może reagować na bieżąco na powstałe zagrożenia środowiskowe, dostosowując strategię rozwoju gminy do aktualnych potrzeb.

Corocznie zaleca się analizę i ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji, które umożliwiłyby dostosowanie potrzeb monitoringu do lokalnych uwarunkowań i ewentualnych problemów.

Wszystkie wyżej wymienione działania i instytucje pozwolą na ocenę skutków realizacji planowanego zagospodarowania oraz umożliwią szybką reakcję na ewentualne negatywne zjawiska zachodzące w środowisku przyrodniczym.

XII PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji Strategii Gminy Lubniewice na lata 2014 -2020. Obowiązek jej opracowania wynika z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza obecnego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń strategii na środowisko. Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

z 2013 r. poz. 1235 ze zm.). Prognoza dotyczy projektu Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 -2020, a jej podstawowym celem jest wskazanie, jak wpłynie na środowisko realizacja określonych w projekcie strategii celów ogólnych, pośrednich, bezpośrednich i szczegółowych.

Strategia rozwoju gminy Lubniewice na lata 2014 – 2020 jest dokumentem, wytyczającym wizję gminy Lubniewice, jako „wyjątkowego miejsca gdzie wszystkie pokolenia spotykają się na co dzień w bezpiecznej i estetycznej przestrzeni. Kreatywni przedsiębiorcy korzystając z możliwości, jakie daje im współpraca z różnymi podmiotami, dbają o ekonomiczne powodzenie przedsięwzięć i działają w myśl idei społecznej odpowiedzialności biznesu. Gmina Lubniewice to miejsce przyjazne i atrakcyjne dla Mieszkańców, w którym wciąż trwa realny dialog pomiędzy społecznością a reprezentującą ją władzą.”

Na podstawie zapisów projektu Strategii, w celu realizacji zamierzonej wizji wyznaczono 4 nadrzędne cele rozwoju gminy Lubniewice:

1. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Gminy
2. Podwyższenie poziomu jakości środowiska naturalnego i ładu przestrzennego
3. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i poprawa układu komunikacyjnego
4. Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego.

Analizując cele strategiczne pod kątem ich wpływu na poszczególne elementy środowiska naturalnego można stwierdzić, że przyjęte w nim ustalenia wprowadzają rozwiązania, które minimalizują negatywny wpływ istniejącego i planowanego zainwestowania na środowisko przyrodnicze. Przykładowymi działaniami postulowanymi przez Strategię Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 – 2020 są: rozbudowa infrastruktury sanitarnej, wspieranie inwestycji niskoemisyjnych czy uatrakcyjnienie korzystania z transportu zbiorowego. Warunkiem niezbędnym dla ograniczania negatywnych skutków oddziaływania na środowisko będzie precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń strategii i restrykcyjne przestrzeganie przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z przepisów odrębnych. Zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju zapisy strategii muszą mieć na celu ochronę środowiska i jego poszczególnych komponentów, jednakże ocena skutków realizacji projektowanego dokumentu będzie przede wszystkim możliwa na etapie realizacji konkretnych zadań i wprowadzenia określonego zagospodarowania. Realizacja

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

działań, zapisanych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 - 2020 może wpłynąć na niektóre elementy środowiska przyrodniczego. Oddziaływanie to można ograniczyć lub wyeliminować poprzez zastosowanie na etapie realizacji i użytkowania odpowiednich zabezpieczeń technicznych lub organizacyjnych.

Mimo szeregu ustaleń minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko i prawidłowym określeniu priorytetów działania, zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, które są trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach planu (np. pożar, eksplozja czy też umyślne łamanie prawa przez użytkowników terenu).

W ocenie oddziaływań projektu dokumentu na środowisko, niezwykle ważne jest również oddziaływanie na obszary chronione. Jednoznacznie można stwierdzić, że projekt Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 - 2020 na obecnym etapie nie definiuje zadań, które dyskwalifikowałyby ją ze względu na skalę i charakter oddziaływań na cele, przedmiot ochrony i integralność obszarów chronionych w gminie Lubniewice.

W związku z powyższym, na terenach podlegających ochronie oraz w ich najbliższym sąsiedztwie, należy zapewnić taki sposób użytkowania terenu, aby zapobiec wszelkim negatywnym oddziaływaniom na środowisko naturalne, a w szczególności na ptaki, stanowiące największą wartość przyrodniczą obszaru. Najważniejszym priorytetem ochrony jest pozostawienie w niezmienionej formie wszystkich terenów lęgowych oraz terenów życielskich gatunków prawnie chronionych.

Zgodnie z art. 75 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, kompensacja przyrodnicza powinna być realizowana w sytuacji, gdy ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa. W odniesieniu do zidentyfikowanych oddziaływań na obecnym etapie planowania sytuacja taka nie ma miejsca. W związku z tym nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej.

Przy realizacji Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 - 2020 należy stosować wszystkie dostępne technologie i rozwiązania, sprzyjające ochronie środowiska, takie jak:

- racjonalnie gospodarowanie zasobami przyrody poprzez:

*Prognoza oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020*

- stosowanie energii z źródeł odnawialnych i rozwiązań proekologicznych takich jak budowa budynków pasywnych i energooszczędnych, wykorzystanie kolektorów słonecznych i pomp ciepła;
- minimalizację wytwarzanych odpadów i wysoki stopień ich recyklingu,
- preferowanie i wspieranie transportu zbiorowego i rowerowego,
- zapobieganie rozpraszaniu zabudowy, które powoduje zarówno degradację krajobrazu jak i wyższe koszty infrastruktury technicznej,
- stosowanie rozwiązań technologicznych i organizacyjnych, zmniejszających emisję hałasu oraz minimalizujących wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza, wód powierzchniowych, gruntowych i podziemnych, gleb i powierzchni ziemi,
- ograniczenie do minimum wszelkich przejawów antropopresji na terenach chronionych i w ich sąsiedztwie,
- działania zmierzające do poprawy wskaźnika lesistości w gminie Lubniewice.

Dokumentowany teren znajduje się w odległości około stu kilkudziesięciu kilometrów od najbliższej granicy z Republiką Federalną Niemiec. Z uwagi na tak znaczną odległość od granic innych państw nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń planu w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 roku. Ponadto, zaproponowane w strategii rozwiązania operacyjne wykluczają również możliwość występowania konfliktów, związanych z zagospodarowaniem obszaru gminy a terenami gmin sąsiednich.

XIII STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz.1235 ze zm.). Prognoza dotyczy projektu Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 – 2020, opracowanej w styczniu 2014 roku. Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak określone w Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 – 2020 cele strategiczne, cele pośrednie oraz cele szczegółowe wpłyną na środowisko w przypadku ich realizacji.

W niniejszej prognozie, w rozdziale I przedstawiono cel i zakres prognozy, materiały wykorzystywane przy opracowaniu prognozy, a także metody zastosowane przy jej

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014-2020

sporządzaniu. W rozdziale II przedstawiono krótką charakterystykę projektu Strategii Rozwoju Gminy Lubniewice ze szczególnym uwzględnieniem celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, a także przedstawiono sposoby uwzględnienia ich w dokumencie Strategii. Strategia Rozwoju Gminy Lubniewice na lata 2014 - 2020 jako jeden z celów strategicznych wymienia podwyższenie poziomu jakości środowiska naturalnego i ładu przestrzennego. Wyżej wymieniony cel strategiczny ma być realizowany między innymi przez: zwiększenie powierzchni terenów zielonych, zadbanie o tereny wód, zagospodarowanie odpadów biologicznych, wspieranie i realizacja inwestycji i przedsięwzięć niskoemisyjnych, a także uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego chroniących tereny rolne i cenne przyrodniczo. Rozdział III stanowi charakterystykę istniejącego stanu środowiska gminy Lubniewice, z uwzględnieniem położenia fizyko-geograficznego, ukształtowania terenu, budowy geologicznej, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych, klimatu, jakości powietrza atmosferycznego, zagrożenia hałasem, szaty roślinnej i świata zwierzęcego, form ochrony przyrody, a także zabytków i dóbr materialnych. Następnie prognoza wskazuje istniejące problemy środowiska, a także potencjalne zmiany w środowisku, jakie mogłyby wystąpić w przypadku braku realizacji strategii. Prognoza wskazuje również przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko, rozwiązania alternatywne do rozwiązań zaproponowanych w Strategii, a także propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień strategii gminy. W rozdziale VII stwierdzono, że realizacja niniejszego dokumentu nie spowoduje trans granicznego oddziaływania. Rozdział X poświęcony został analizie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie oraz kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, będących rezultatem realizacji założeń Strategii. Całość dokumentu kończy podsumowanie, zawierające najważniejsze wnioski wynikające z niniejszej prognozy.